

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita 2021 m.

ADB „Compensa Vienna Insurance Group“

Patvirtinta ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ Valdybos
2022 m. balandžio 6 d.

Turinys

Santrauka	3
A. Veikla ir rezultatai	4
A.1 Veikla	4
A.2 Draudimo veiklos rezultatai	6
A.3 Investavimo rezultatai	7
A.4 Kita veikla	8
B. Valdymo sistema	8
B.1 Bendra informacija apie valdymo sistemą	9
B.2 Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai.....	15
B.3 Rizikos valdymo sistema, įskaitant Savo rizikos ir mokumo įvertinimą.....	17
B.4 Vidaus kontrolės sistema	22
B.5 Vidaus audito funkcija	24
B.6 Aktuarinė funkcija.....	25
B.7 Veiklos ranga	26
B.8 Kita	27
C. Rizikos profilis	27
C.1 Draudimo veiklos rizika	28
C.2 Rinkos rizika	31
C.3 Kredito rizika.....	34
C.4 Likvidumo rizika	34
C.5 Operacinė rizika.....	35
C.6 Kitos rizikos	36
D. Vertinimas mokumo tikslais	38
D.1 Turtas	38
D.2 Techniniai atidėjiniai ir kiti įsipareigojimai	41
E. Kapitalo valdymas	48
E.1 Nuosavos lėšos.....	48
E.2 Mokumo kapitalo reikalavimas ir Minimalus kapitalo reikalavimas.....	52

Santrauka

„Compensa Vienna Insurance Group“ yra akcinė draudimo bendrovė (toliau – Įmonė), įkurta 2015 m. rugpjūčio 11 d. Lietuvos Respublikoje. Įmonė vykdo draudimo veiklą Lietuvoje bei turi filialus Latvijoje ir Estijoje. 2020 m. Liepos 1 d. „Compensa Vienna Insurance Group“ užbaigė susijungimą su kita VIG bendrove „Seesam Insurance AS“, kurios būstinė buvo Estijoje ir kuri turėjo du padalinius Lietuvoje ir Latvijoje.

Vienintelis Įmonės akcininkas yra „Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe“ (toliau VIG arba Grupė).

2020 metais Įmonės bruto pasirašytos draudimo įmokos sudarė 171,6 mln EUR. Didžiausią draudimo portfelio dalį sudaro turto draudimo linijos - 38% (2020 m.: 39%); Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas 24% (2020 m.: 30%) ir Transporto priemonių draudimas - 27% (2020 m.: 24%). Didžioji dalis - 43% (2020 m.: 46%) pasirašytų įmokų buvo pasirašyta Lietuvoje; 31% (2020 m.: 30%) - Latvijoje; 26% (2020 m.: 24%) - Estijoje.

2021 m. „Compensa“ įvyko keletas reikšmingų įvykių:

- 2021 m. birželio 30 d. vienintelis Bendrovės akcininkas sudarė naują Stebėtojų tarybą 3 metų kadencijai ir išrinko Stebėtojų tarybos narius;
- 2021 m. liepos 9 d. Stebėtojų taryba Stebėtojų tarybos pirmininku išrinko Stebėtojų tarybos narį Harald Riener;
- 2021 m. liepos 9 d. Stebėtojų taryba 3 metų kadencijai paskyrė naują Audito komitetą, perrinkdama buvusio Audito komiteto narius;
- 2021 m. liepos 9 d. Stebėtojų taryba inicijavo naujos Bendrovės Valdybos skyrimą 3 metų kadencijai, perrenkant esamos Valdybos narius; visi Valdybos nariai buvo perrinkti 2021 m. rugpjūčio 20 d., gavus Lietuvos banko sutikimą;
- 2021 m. vasarą pradėtas naujas strategijos procesas „Compensa 24“;
- Lietuvos verslo laikraštis „Verslo žinios“ paskelbė, kad „Compensa VIG“ tapo metų finansų sektoriaus lydere Lietuvoje.

2021 metais pelnas, neatskaičius mokesčių, siekė 8,1 mln EUR (2020: 2,2 mln EUR).

Įmonė iš investicinės veiklos 2021 metais gavo 2,7 mln EUR pelno (2020: 1,9 mln EUR).

2021 metų pabaigoje Įmonės mokumo rodiklis siekė 166% (2020 metais -199%). Mokumo rodiklis per metus sumažėjo 33 procentiniais punktais.

Po 2021 metų uždarymo įvykęs karinis konfliktas tarp Rusijos ir Ukrainos gali turėti esminės įtakos Bendrovės verslui keliose srityse: investicijų ir mokumo padėčiai (dėl tiesioginio ir netiesioginio poveikio investicijoms, susijusioms su Rusijos rinka); infliacijai; kibernetinės atakos; partnerių įsipareigojimų nevykdymas ir kt. Poveikis Bendrovės verslui priklausys nuo tolesnės konflikto eskalavimo eigos. Įmonė nuolat stebi situaciją ir, esant galimybei, imamasi prevencinių priemonių (pvz., veiklos tęstinumo užtikrinimo ar rizikų vertinimo srityje).

A. Veikla ir rezultatai

A.1 Veikla

„Compensa Vienna Insurance Group“ yra akcinė draudimo bendrovė (toliau – „Compensa“ arba „Įmonė“), įkurta 2015 m. rugpjūčio 11 d. Lietuvos Respublikoje. Įmonė vykdo draudimo veiklą Lietuvoje bei turi filialus Latvijoje ir Estijoje. Įmonės buveinė yra įsikūrusi adresu Ukmergės g. 280 Vilnius, Lietuva, Latvijos filialas įkurtas adresu Vienības gatve 87h, Rīga, Latvija, o Estijos filialas veikia adresu Maakri 19/1, 10145 Talinas, Estija.

Įmonės veiklą prižiūri Lietuvos bankas, Gedimino pr. 6, LT-01103, Vilnius, Lietuva, telefonas (8 5) 268 0501.

Įmonės auditą atlieka UAB „KPMG Baltics“, Konstitucijos pr. 29, LT-08105, Vilnius, Lietuva, telefonas (8 5) 210 2600.

Pagrindinė Įmonės veikla yra ne gyvybės draudimas. Licencija užsiimti draudimo veikla galioja Lietuvos Respublikos teritorijoje ir visose Europos ekonominės erdvės šalyse, tačiau pagrindinė veikla vykdoma Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Pagal suteiktą licenciją Įmonė turi teisę vykdyti visų draudimo grupių draudimą (sveikatos draudimo, vykdomos į ne gyvybės draudimo techninį pagrindą panašiu techniniu pagrindu ir ne gyvybės draudimo rūšims), tačiau reikšmingos yra šios:

- Medicininių išlaidų draudimas;
- Pajamų apsaugos draudimas;
- Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas;

- Kitas transporto priemonių draudimas;
- Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas;
- Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui;
- Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas;
- Kredito ir laidavimo draudimas;
- Įvairių finansinių nuostolių draudimas;
- Pagalbos draudimas

Vienintelis Įmonės akcininkas yra „Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe“ (toliau VIG arba Grupė), kurios kodas 75687 f, buveinės adresas Schottenring 30, 1010 Viena, Austrija. VIG yra viena didžiausių tarptautinių draudimo grupių Vidurio ir Rytų Europoje, joje dirba daugiau nei 25000 darbuotojų. VIG buvo įkurta prieš daugiau nei 190 metų Austrijoje. Laikydamosi tarptautinės plėtros strategijos Vidurio ir Rytų Europos ekonominiame regione, VIG iš vietinės draudimo įmonės tapo tarptautine draudimo grupe, turinčia daugiau nei 50 draudimo įmonių 30 šalių. Nuo 1992 metų VIG įtraukta į Vienos vertybinių popierių biržą, o nuo 2005 metų ji yra Austrijos prekybos indekso narė. Tarptautinė vertinimo agentūra Standard & Poor's suteikė VIG A+ reitingą su stabilia ilgamete perspektyva.

Siekdama įtvirtinti stabilumą ir pasitikėjimą, Grupė naudojami kelių prekės ženklų strategija, pagal kurią prekės ženklai veikia atskirai po „Vienna Insurance Group“ prekės ženklu. Ši strategija leidžia naudotis daugeliu pardavimo kanalų. Didžiausias VIG akcininkas yra „Wiener Städtische Wechselseitiger Versicherungsverein – Vermögensverwaltung – Vienna Insurance Group“, kuriam priklauso apie 70% akcijų.

Grupę prižiūri Finansų rinkos institucija, esanti adresu Otto-Wagner-Platz 5, A-1090, Viena, Austrija, Tel: (+43) 1 249 59 0, fma@fma.gv.at .

2021 m. Įmonėje įvyko keletas reikšmingų įvykių:

- 2021 m. birželio 30 d. vienintelis Bendrovės akcininkas sudarė naują Stebėtojų tarybą 3 metų kadencijai ir išrinko Stebėtojų tarybos narius;
- 2021 m. liepos 9 d. Stebėtojų taryba stebėtojų tarybos pirmininku išrinko Stebėtojų tarybos narį Haraldą Rienerį;
- 2021 m. liepos 9 d. Stebėtojų taryba 3 metų kadencijai paskyrė naują Audito komitetą, perrinkdama buvusio Audito komiteto narius;

- 2021 m. liepos 9 d. Stebėtojų taryba inicijavo naujos Bendrovės Valdybos skyrimą 3 metų kadencijai, perrenkant esamos Valdybos narius; visi Valdybos nariai buvo perrinkti 2021 m. rugpjūčio 20 d., gavus Lietuvos banko sutikimą;
- 2021 m. vasarą buvo pradėtas naujas strategijos procesas „Compensa 24“. Po intensyvių diskusijų, Compensa komanda susitarė dėl tikslo formuluotės: „Mes užtikriname jūsų gerovės apsaugą“. Inicijuoti nauji projektai, padedantys siekti įmonės strateginių tikslų;
- Lietuvos verslo laikraštis „Verslo žinios“ paskelbė, kad „Compensa VIG“ tapo metų finansų sektoriaus lydere Lietuvoje.

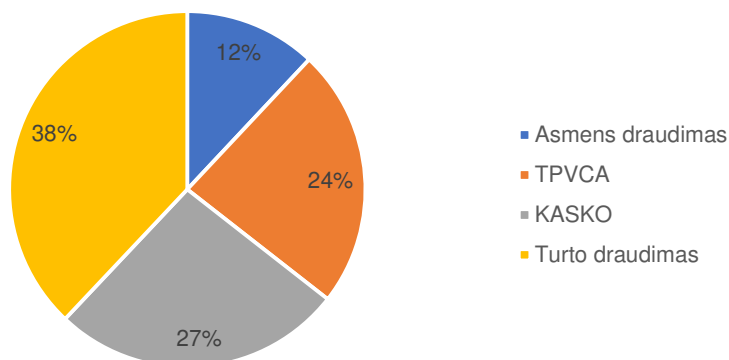
2021 m. pabaigoje Bendrovėje iš viso dirbo 884 darbuotojai (2020 m.: 872), iš kurių 406 dirbo Lietuvoje, 296 Latvijoje ir 182 Estijoje.

A.2 Draudimo veiklos rezultatai

2021 m. bendrovės bruto pasirašytos įmokos siekė 171,6 mln EUR ir tai yra 40,3% daugiau nei 2020 metais, lyginant pilnus jungtinės įmonės metus su nepilnu periodu, dėl „Compensa“ susijungimo su Seesam 2020 m. liepos mėnesį. Didžiausias augimas užfiksuotas asmens draudimo linijose - 133,4%, dėl aktyvios sveikatos draudimo plėtros Baltijos šalyse. Bendrovė ir toliau siekia sumažinti motorinių transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimo dalį portfelyje stiprindama kitas produktų rūšis. Palyginus su 2020 m., motorinių transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimo dalis portfelyje sumažėjo nuo 30% iki 24%. Tokiu būdu bendra motorinių transporto priemonių (motorinių transporto priemonių civilinės atsakomybės ir kito motorinių transporto priemonių draudimo) įmokų dalis portfelyje sumažėjo nuo 54% iki 50%, kas pagerino portfelio diversifikaciją.

Fizinių asmenų dalis 2021 m. portfelyje sudarė 41,9 proc., 2020 m. - 45,8 proc. Fizinių klientų įmokų dalis portfelyje mažėjo dėl verslo produktų plėtros.

Pasirašytų įmokų struktūra

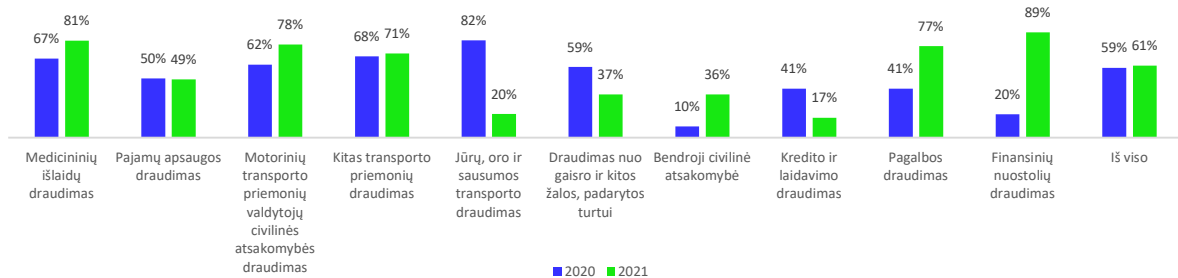

Išsamus įmokų pasiskirstymas pateiktas I priede s.05.01 ir s.05.02 lentelėse.

Per praėjusius metus didžiausia dalis - 43% visų bruto pasirašytų įmokų buvo pasirašyta Lietuvoje (2020 m. - 47%); 31% Latvijoje (2020 m. - 30%); 26% Estijoje (2020 m. - 24%). Iki šiol bendrovė vykde rinkos dalies stiprinimo ir augimo strategiją visose Baltijos šalyse, net ir esant sudėtingai rinkos situacijai dėl COVID-19 pandemijos, besitiesiančios ir 2021 metais. Lietuvoje ir Latvijoje Bendrovės pasirašytos įmokos augo, tačiau Estijoje buvo stebimas įmokų kritimas.

Palyginus su 2020 metais, buvo pasiektas reikšmingas pelningumo pagerėjimas – pelnas prieš mokesčius 8,1 mln EUR (2020 – 2,2 mln Eur). Bendrovė uždirbo 126,7 mln EUR neto įmokų, žalų sąnaudos sudarė 80,5 mln EUR, neto veiklos sąnaudos siekė 41,1 mln EUR.

Bruto nuostolingumo rodiklio palyginimas pagal produktų rūšis

Lyginant su 2020 metais nuostolingumo rodiklis išaugo 2 p.p. ir siekė 61%.

Didžiausią įtaką bendram nuostolingumo rodikliui turėjo Motorinių draudimo rūšių nuostolingumo rodiklis: Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas augo 16 p.p., Kito transporto priemonių draudimo – 3 p.p. lyginant su 2020 metais. Medicininį išlaidų draudimo nuostolingumas padidėjo 14 p.p. dėl Sveikatos draudimo portfelio plėtros. Didžiausią teigiamą poveikį portfelio nuostolingumui turėjo Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui, kurio nuostolingumo rodiklis sumažėjo 22 p.p.

Siekdama užtikrinti stabilų veiklos rezultatą bendrovė naudoja kaip rizikos mažinimo būdą - perdraudimą. Išsamesnės informacijos ieškokite skyriuje „Perdraudimas ir kiti draudimo rizikos mažinimo būdai“.

A.3 Investavimo rezultatai

2021 metais iš investicinės veiklos Įmonė gavo 2,7 mln EUR pajamų. Investavimo rezultatai sudarė 2,05 mln EUR pajamų iš palūkanų, 1,26 mln EUR realizuoto pelno ir investicijų valdymo ir palūkanų sąnaudų (-0,6 mln EUR).

Metų pabaigoje investicinis turtas siekė 184,6 mln EUR, palyginimui 2020 metų pabaigoje investicinis turtas siekė 179,6 mln EUR. Visas investicinis turtas yra padalintas į fiksuotų palūkanų vertybinius popierius 92 proc. (2019 m.: 97 proc.); paskolas 2 proc. (2020 m.: 1 proc.); akcijas 6 proc. (2020 m.: 2 proc.).

Įmonė neinvestuoja į pakeitimo vertybiniais popieriais priemones.

Įmonės investavimo strategija yra konservatyvi, didžiąją turto dalį sudaro vyriausybės obligacijos, pinigai ir depozitai. Didžiausios rizikos yra susijusios su investicine veikla ir visais išorės veiksniais, tokiais kaip ekonominė situacija regione, Europoje ir pasaulyje. Bet koks reikšmingesnis ekonominis ar politinis įvykis gali turėti įtakos investicinio portfelio vertei, kas tiesiogiai turės įtakos Įmonės investavimo rezultatui.

Kadangi didžioji dalis įsipareigojimų yra eurais, Įmonė investuoja į obligacijas, denominuotas eurais. Tačiau dalis investicinio portfelio yra denominuota Danijos kronomis. Rizika, susijusi su Danijos kronos svyravimu euro atžvilgiu yra maža dėl susiejimo su euru (ką parodo istoriškai mažas šių valiutų santykio svyravimas).

Vidutinis investicinio portfelio pajamingumas pateikiamas žemiau:

	2021	2020	2019
Įmonių obligacijos	1,24%	1,52%	1,56%
Vyriausybės obligacijos	0,66%	0,78%	0,74%

Ateinančiais metais planuojamas panašaus lygmens investavimo rezultatas.

A.4 Kita veikla

Įmonės kitos veiklos apyvartą (kitas finansines pajamas ir sąnaudas) sudaro 0,24 mln EUR rezultatas (2020 m.: -0,18 mln EUR). Kitos finansinės pajamos susideda iš: trečiųjų šalių žalių reguliavimu ir kitų palūkanų pajamų - iš viso 0,28 mln EUR, kitas finansines išlaidas sudaro: palūkanos iš automobilių lizingo, valiutos keitimo nuostoliai, palūkanos už naudojimo teise turimą ir kitas išlaidas 0,04 mln.

Įmonė per ataskaitinį laikotarpį neturėjo kitų reikšmingų pajamų ar išlaidų šaltinių.

B. Valdymo sistema

B.1 Bendra informacija apie valdymo sistemą

Įmonėje sukurta veiksminga valdymo sistema, kuri sudaro pagrindą efektyviam rizikos valdymui. Reikšmingų pokyčių valdymo struktūroje per metus neįvyko.

Įmonėje veikia tokia valdymo struktūra:

- Stebėtojų taryba, kuri atsakinga už nuolatinį Įmonės veiklos stebėjimą pagal savo atsakomybes. Stebėtojų taryba bet kuriuo metu gali Valdybos ar bet kurio darbuotojo pareikalauti pateikti bet kokią ataskaitą ar paaiškinimą, kaip nurodoma Įmonės vidaus ir išorės reglamentuose bei tvarkose. Šiuo metu Stebėtojų tarybą sudaro Pirmininkas ir keturi Tarybos nariai.
- Valdyba yra galutinai atsakinga už rizikos valdymą. Valdybos atsakomybės rizikos valdymo srityje apima:
  - Įmonės tikslų ir rizikos strategijų nustatymą, įskaitant tai, kad priimant strateginius sprendimus, rizikos nustatymas vyktų teisingai;
  - Pagrindinių Įmonės valdymo principų, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės principų nustatymą;
  - Rizikos apetito ir rizikos tolerancijos apibrėžimą;
  - Reguliarių ir laiku atliekamą, reikšmingos su rizika susijusios informacijos atskleidimą Stebėtojų tarybai.

Priimdama strateginius sprendimus, Valdyba atsižvelgia į Rizikos valdytojo ir organizacinių vienetų vadovų nuomones ir į Valdybos susirinkimų dienotvarkes reguliariai įtraukia rizikos valdymo klausimus.

Šiuo metu Valdybą sudaro trys nariai: Generalinis direktorius, Finansų direktorius ir Estijos filialo vadovas. Valdybos posėdžiai vyksta reguliariai du kartus per mėnesį.

- Departamentai, kurie koordinuoja viso Baltijos regiono veiklą. Juos prižiūri vienas Valdybos narys;
- Departamentai, kurie atsako už visų Baltijos šalių ar vietos veiklą;
- Funkcijos, kurias atlieka vienas darbuotojas;
- Filialai užsienyje, kuriuos sudaro skyriai;
- Pardavimų filialai.

Generalinis direktorius prižiūri ir atsako už Pardavimų, Produktų ir rizikos vertinimo, Komunikacijos ir marketingo, Personalo ir administracijos bei Įmonės Teisės departamentų funkcijas. Finansų direktorius prižiūri ir atsako už Buhalterijos, Finansų kontrolės ir planavimo, Aktuarų ir duomenų gavybos, Žalų, Sudėtingų žalų ir išieškojimų, Perdraudimo ir Įmonės Informacinių technologijų departamentų, Rizikos valdymo funkcijas.

Valdyba prižiūri ir atsako už Žalų tyrimų skyriaus veiklą.

Įmonėje veikia matricinė valdymo struktūra. Užsienio filialų biurai (Latvijoje ir Estijoje) turi matricines pavaldumo struktūras – funkcinį koordinavimą atlieka esantis Baltijos regiono skyrius, o administracinė atskaitomybė atitinkamo Filialo vadovas.

Pagrindinės funkcijos, kurios užtikrina apdairias antrąją ir trečiąją linijas:

Skyrių vadovai (pirmoji linija), kaip asmenys, kurie tiesiogiai susiduria su rizika, sudaro pirmąją liniją ir atsako už reguliarių konkrečios jų atsakomybės srities teisinės aplinkos stebėjimą, reguliarių rizikos nustatymą ir vertinimą bei sričių, už kurias atsako, vidaus kontrolės įgyvendinimą, taikymą ir stebėjimą, rizikos reguliavimo veiksmų siūlymą ir įgyvendinimą, tinkamą procesų ir procedūrų dokumentavimą bei metinę tokios dokumentacijos peržiūrą.

Skyrių vadovai atsako už jų vadovaujamo personalo darbo rezultatus, įskaitant jų darbo ar atitinkamų dokumentų stebėseną bei vidaus politikos stebėseną.

Kiekvienas Įmonės darbuotojas turi atlikti užduotis tinkamai ir pareiškusiai, užtikrinti aukščiausią darbo kokybę ir atlikti būtinus kontrolės veiksmus, bei nedelsiant informuoti savo tiesioginį vadovą apie identifikuotą riziką..

Vyriausiasis aktuaras (antroji linija) atskaitingas tiesiogiai Compensa Valdybai ir jam priskiriamos tokios užduotys bei įsipareigojimai:

- Koordinuoti techninių atidėjinių apskaičiavimą;
- Teikti informaciją Valdybai dėl techninių atidėjimų apskaičiavimo patikimumo ir tinkamumo bei aproksimacijos metodų taikymo;
- Pateikti nuomonę apie draudimo rizikos prisiėmimo politiką bei perdraudimo sutarčių tinkamumą, kartu su Draudimo rizikos vertinimo skyriumi stebėti prisiimamą Įmonės draudimo riziką;
- Prisidėti prie Įmonės rizikos valdymo sistemos plėtos;
- Kontroliuoti duomenų, pagal kuriuos buvo apskaičiuoti techniniai atidėjimai, patikimumą;
- Teikti informaciją dėl turto ir įsipareigojimų valdymo bei Savo rizikos ir mokumo vertinimo procese.

Aktuarinė funkcija detaliau aprašoma žemiau.

Rizikos valdytojas (antroji linija) atsakingas už rizikos valdymą ir vidaus kontrolių sistemą, yra atskaitingas tiesiogiai Compensa Valdybai ir nedalyvauja jokiaje kitoje kasdienėje verslo veikloje, taip siekdamas užtikrinti rizikos valdymo funkcijos nepriklausomumą ir skaidrumą.

Rizikos valdytojui priskiriamos tokios užduotys ir pareigos:

- Rizikos inventorizacijos proceso atlikimas;
- Vidaus kontrolės sistemos įvertinimo proceso atlikimas;
- Mokumo kapitalo reikalavimo apskaičiavimo koordinavimas / atlikimas ir patikrinimas;
- Savo rizikos ir mokumo vertimo proceso atlikimas;
- Reguliarių ir ad-hoc rizikos ataskaitų teikimas Valdybai, VIG grupei ir priežiūros institucijoms;
- Investicijų portfelio ir su investavimo procesu susijusios rizikos vertinimas;
- Pasiūlymai Valdybai dėl rizikos strategijos ir strateginių sprendimų bei patarimų teikimas su rizika susijusiais klausimais;
- Su rizikos valdymu susijusios reguliacinės aplinkos stebėjimas;
- Teikti paramą, koordinuoti ir derinti su rizikos valdymu susijusių veiklą visoje Įmonėje;
- Supratimo apie rizikos valdymą Įmonėje skatinimas;
- Aktyvus stebėjimas ir viso rizikos profilio bei rizikos valdymo sistemos efektyvumo vertinimas;
- Kylančios rizikos identifikavimas ir įvertinimas.

Duomenų apsaugos pareigūnas (antroji linija) yra atsakingas už duomenų apsaugos veiklos organizavimą ir koordinavimą yra atskaitingas tiesiogiai Compensa Valdybai. Duomenų apsaugos pareigūnui priskiriamos tokios užduotys ir pareigos:

- tinkamai ir laiku dalyvauti visuose su asmens duomenų apsauga ir duomenų subjektų interesais susijusiuose klausimuose;
- koordinuoti duomenų apsaugos poveikio vertinimo procesą;
- informuoti ir konsultuoti darbuotojus duomenų apsaugos ir tvarkymo klausimais;
- bendradarbiauti su priežiūros institucija ir atlikti kontaktinio asmens vaidmenį;
- atlikti kontaktinio asmens vaidmenį priežiūros institucijai duomenų tvarkymo klausimais;
- užtikrinti atitikimą duomenų apsaugos reikalavimams;
- peržiūrėti privatumo ir atitikties sistemą;
- dalyvauti asmens duomenų apsaugos audituose;
- tvarkyti duomenų apsaugos incidentų pažeidimus (įskaitant duomenų subjektų informavimą);
- tvarkyti skundus susijusius su asmens duomenų apsauga;

- proaktyviai identifikuoti ir komunikuoti rizikas susijusias su asmens duomenimis;
- peržiūrėti ir laiku atnaujinti su duomenų apsauga susijusią dokumentaciją;
- atlikti kontaktinio asmens vaidmenį duomenų subjektams;
- koordinuoti/daryti duomenų apsaugos mokymus;
- saugoti duomenų tvarkymo įrašų žurnalą.

Atitikties pareigūnas (antroji linija), kasdieninėje veikoje konsultuoja Valdybą atitikties klausimais, yra atskaitingas tiesiogiai Įmonės Valdybai.

Atitikties pareigūnui priskiriamos tokios užduotys ir pareigos:

- Teisinės aplinkos stebėseną ir pasikeitimų galimo poveikio Įmonės vykdomai veiklai įvertinimas;
- Atitikties rizikų valdymas (metinė atitikties rizikų analizė);
- Neatitikimų prevencija. Tipinę prevencinę veiklą sudaro atitinkamų vidinių politikų, gairių ir tvarkų paruošimas, mokymų Padalinių vadovams ir/ar darbuotojams vykdymas, kita sąmoningumo didinimo bei išsamaus tikrinimo veikla;
- Su atitiktimi teisės aktams ir vidinėms tvarkoms susijusių patarimų teikimas Įmonės organams ir/ar darbuotojams;
- Atitinkamų stebėsenos mechanizmų, reikalingų užtikrinti atitikimą teisės aktams, įgyvendinimas (pvz., atitikties auditai);
- stebėseną, kaip atliekamas svarbių funkcijų perdavimas išoriniams paslaugų tiekėjams, priežiūros institucijos informavimas prieš kritinių ar svarbių funkcijų ar veiklos perdavimą išoriniams paslaugų tiekėjams, pranešimas VIG grupei apie tokias sutartis.
- Atitikties incidentų nagrinėjimas.

Vidaus auditas (trečioji linija) – atskaitingas tiesiogiai Stebėtojų tarybai ir yra atsakingas už:

- Racionalų užtikrinimą, kad valdymas, rizikos valdymas ir kontrolės procesai, sukurti ir įdiegti vadovybės, būtų adekvatūs ir efektyvūs bei atitiktų verslo tikslus;
- Vidaus kontrolės sistemos ir kitų valdymo sistemos elementų adekvatumo ir efektyvumo įvertinimą;
- Rizikos vertinimu paremtą audito veiklos planavimą: auditų plano sukūrimą, įgyvendinimą ir priežiūrą;
- Konkrečių auditų planavimą, atlikimą ir ataskaitų apie pastebėtus trūkumus bei rekomendacijų teikimą;
- Vadovybės veiklos planų, kurie rengiami pagal audito pastabas ir siūlomus tobulinimus, stebėseną;

- Pagalbą vadovybei, teikiant konsultacijas rizikos valdymo ir vidaus kontrolės klausimais.

Vidaus audito funkcija detaliau aprašoma žemiau.

Investavimo komitetas yra kolegialus Compensa organas, kurį sudaro Compensa darbuotojai.

Komitetas prižiūri investavimo veiklą ir teikia patarimus Valdybai investavimo klausimais.

Komiteto atsakomybės apima:

- Priimti investavimo sprendimus pagal turto valdytojo pasiūlymus;
- Teikti rekomendacijas ir nurodymus investavimo paslaugų tiekėjams;
- Siūlyti investavimo ir rizikos strategijos pakeitimus;
- Teikti pasiūlymus dėl leidžiamų turto klasių ir jų apibrėžimo;
- Teikti pasiūlymus dėl strateginio turto paskirstymo ir taktinių apribojimų;
- Teikti pasiūlymus dėl kredito reitingų ir koncentracijos limitų;
- Teikti pasiūlymus dėl turto ir įsipareigojimų atitikimo;
- Identifikuoti investicinės veiklos riziką ir teikti pasiūlymus dėl rizikos valdymo;
- Peržiūrėti atitiktą investavimo limitams ir investavimo veiklai.

Kainodaros ir draudimo rizikos komitetas priima sprendimus dėl masinių produktų kainodaros ir individualių draudimo rizikų prisiėmimo, kai limitai viršija draudimo rizikos vertintojams suteiktus limitus.

Išmokų komiteto tikslas yra priimti sprendimus žalų bylose dėl draudimo išmokos mokėjimo ar atsisakymo ją mokėti, draudimo išmokos mažinimo, taikos sutarčių pasirašymo, teismo sprendimų skundimo/neskundimo apeliacine ar kasacine tvarka, dėl būsimų mokėjimų žalos bylose, kuriose nepakanka Žalų departamentui suteiktų įgaliojimų. Taip pat Išmokų komitetas priima sprendimus dėl draudimo išmokų pagal įvykius, kurie pagal draudimo rūšies taisykles vienareikšmiškai negali būti priskirti prie draudžiamųjų/nedraudžiamųjų įvykių ir dėl ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ Žalų departamento vadovo, Generalinio direktoriaus, Latvijos ir Estijos filialų vadovų ir Žalų skyriaus vadovų visų rūšių žalų bylų.

Skundų komitetas atsakingas už skundų priežasčių vertinimą, taip pat už rekomendacijų ir ištaisymo priemonių parengimą.

- įvertinti atskaitiniu laikotarpiu nagrinėtų skundų priežastis ir bendrovės sprendimus, priimtus dėl šių skundų;
- įvertinti, ar dėl konkrečių skundų priežasčių gali atsirasti kitų skundų;

- nustatyti pasikartojančias skundų priežastis (tai taip pat apima ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais nagrinėtų skundų priežasčių vertinimą);
- įvertinti, ar skundo priežastis galima ištaisyti ar sušvelninti; apibrėžti ištaisymo / švelninimo būdus;
- nustatyti skundų priežasčių ištaisymo prioritetus.

Atlygio politika

Įmonėje yra patvirtinta atlygio politika, pagal kurią nustatoma bendra atlyginimo praktikų sukūrimo, įgyvendinimo ir priežiūros struktūra pagal Įmonės verslo ir rizikos valdymo strategiją, rizikos profilį, tikslus, rizikos valdymo praktiką, ilgalaikius interesus ir rezultatus. Įmonės Atlygio politika siekiama nustatyti tokią atlyginimo praktiką, pagal kurią nebūtų didelės rizikos Įmonei ir jos akcininkams bei nekiltų jokių veiksmų, dėl kurių VIG Grupė ar Įmonė negalėtų išlaikyti adekvataus kapitalo. Be to, pagal Įmonės Atlygio politiką nustatoma, kad atlyginimo praktikos turi būti įtvirtinamos taip, kad būtų išvengta potencialaus interesų konflikto, ypač draudimo rizikos vertinimo, turto valdymo, rizikos valdymo, vidaus audito ir atitikties srityse bei su asmenimis, kurie kuria, patvirtina ir peržiūri atlyginimo politiką bei atlyginimo sutartis.

Pagal Atlygio politiką nurodoma, kad pagrindines pareigas užimantiems asmenims paprastai mokamas tik fiksuotas atlyginimas. Jeigu į atlyginimą įeina kintanti dalis, ji turėtų būti mokama pagal:

- a) individualius rezultatus (atsižvelgiant į atsakomybes valdant riziką, vidaus taisykles ir rizikos valdymo praktiką),
- b) skyriaus, kuriam priklauso darbuotojas, praktiką, atsižvelgiant į įnašą į Įmonės verslo strategijos įvykdymą, jos rizikos profilį ir tikslus,
- c) Įmonės ir/arba VIG bendrą darbą tam tikru laikotarpiu.

Kiekvienas asmuo įsipareigoja nesinaudoti jokiais asmeninio draudimo strategijomis ar atlyginimo bei su atsakomybėmis susijusiu draudimu, nes tai gali pakenkti rizikos valdymo strategijoms, integruotoms į atlyginimo sutartį.

Kintantis atlyginimas mokamas atsižvelgiant tik į finansinius kriterijus. Į Valdybos narių atlyginimą neįtraukiami jokie draudimo sutarčių pardavimo komisiniai. Atidėjimo laikotarpis Valdybos nariams paprastai trunka trejus metus. Stebėtojų tarybos nariams ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ moka fiksuotą atlyginimą.

Pagrindinių rizikos valdymo funkcijas atliekančių asmenų (t. y. Vyriausiojo aktuario, Atitikties pareigūno, Vidaus auditoriaus, Rizikos valdytojo ir kitų, kurie turi didelę įtaką Įmonės rizikos profiliui) atlyginimą tvirtina Valdyba ir jį nurodo atitinkamo asmens darbo sutartyje.

Metiniai tikslai darbuotojams nustatomi bei jų įgyvendinimo vertinimas atliekamas pagal Įmonėje galiojančias metinio darbo atlikimo vertinimo procedūras. Darbuotojams sėkmingai pasiekus jiems nustatytus metinius tikslus, gali būti mokami priedai už nustatytų metinių tikslų pasiekimą. Apskaičiuoto metinio priedo mokėjimas darbuotojams atliekamas tik po to, kai atitinkami rezultatai pristatomi ir patvirtinami Įmonės Valdybos.

Svarbūs ataskaitinio laikotarpio sandoriai su akcininkais, Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariais

Sandoriai su susijusiomis šalimis apima sandorius su ūkio subjektais, priklausantiems VIG grupei. Susijusių šalių nesumokėti likučiai yra tokie:

Straipsniai	2021 m.	2020 m.
Gautinos sumos iš susijusių įmonių už prisiimto ir atiduoto perdraudimo veiklą	1 792 517	870 145
Kitos iš susijusių įmonių gautinos sumos	335 725	71 265
Suteikta paskola	4 224 674	2 526 595
Palūkanos iš suteiktų paskolų	212	-
Iš viso	6 353 128	3 468 004

Įsipareigojimai susijusioms šalims

Straipsniai	2021 m.	2020 m.
Įsipareigojimai susijusioms įmonėms už prisiimto ir atiduoto perdraudimo veiklą	616 610	759 498
Kiti įsipareigojimai susijusioms įmonėms	200 640	104 153
Žalų suregulavimo sandoriai	128 498	-
Perdraudimo depozitas	22 314 451	19 085 903
Palūkanos už subordinuotuosius įsipareigojimus (akcininkas)	96 814	96 814
Subordinuotieji įsipareigojimai (akcininkas)	7 500 000	7 500 000
Iš viso	30 857 013	27 546 367

Sandoriai su susijusiomis šalimis

Iš perdraudimo veiklos	(3 924 844)	(2 544 112)
Žalų suregulavimo sąnaudos	(759 097)	(492 415)
Komisinių mokėjimai	-	(8 050 791)
Kiti sandoriai su susijusiomis įmonėmis	(1 206 488)	(1 578 843)
Gautos palūkanos	88 768	87 815
Suteiktos paskolos	1 750 051	(293 787)
Gauta subordinuotoji paskola	-	-
Subordinuotosios paskolos palūkanos	(391 986)	(391 986)
Iš viso	(4 443 597)	(13 264 120)

B.2 Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai

Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai nustatyti Įmonės Kompetencijos ir tinkamumo politikoje.

Kompetencijos reikalavimai

Vertinant asmens kompetenciją, iš esmės atsižvelgiama į jo išsilavinimą, į tai, ar išsilavinimas susijęs su Įmonės veikla, pareigomis, kurias užima ar užims vertinamas asmuo, aukštojo mokslo suteiktą kvalifikaciją, darbo patirties finansinėje rinkoje trukmę (šiuo atveju atsižvelgiama į verslo pobūdį, apimtį ir sudėtingumą bei atliktas funkcijas).

Be to, reikalaujama užtikinti, kad pagrindines funkcijas atliekantys asmenys visi kartu turėtų tinkamą kvalifikaciją, patirtį ir žinias bent jau šiose srityse:

- Draudimo ir finansinės rinkos;
- Priežiūros sistemos, rizikos ribojimo reikalavimų ir paslaugų teikimo reglamentų;
- Strateginio planavimo ir finansinės rinkos dalyvių verslo strategijų ar verslo planų supratimo ir įgyvendinimo;
- Rizikos valdymo (pagrindinių rizikų, su kuriomis susiduria finansinės rinkos dalyvis, nustatymas, įvertinimas, stebėjimas, kontrolė ir švelninimas, įskaitant įvertinto asmens atsakomybes);
- Verslo procesų efektyvumo įvertinimo, tinkamo valdymo užtikrinimo, numatymo ir kontrolės;
- Finansinės informacijos apie finansinės rinkos dalyvį suvokimo, galėjimo identifikuoti pagrindinius klausimus pagal tokią informaciją ir atitinkamų kontrolės ir kitų priemonių taikymo;
- Finansinės ir aktuarinės analizės;
- Teisinio pagrindo ir reikalavimų.

Valdybos narys ir Įmonės vadovas privalo turėti pakankamai patirties (atsižvelgiant į verslo srities, kurioje asmuo dirbo, pobūdį ir sudėtingumą, asmens funkcijas ir kompetencijas, galėjimą priimti sprendimus ir įsipareigojimus, darbe įgytas technines žinias, pavaldžių asmenų skaičių).

Iš Stebėtojų tarybos nario reikalaujama turėti pakankamai patirties, kad jis galėtų konstruktyviai ir drąsiai įvertinti Valdybos sprendimus bei tinkamai stebėti Valdybos darbą. Jis turi įrodyti, kad turi pakankamai techninių žinių, būtinų tam, kad galėtų pakankamai gerai suprasti Įmonės verslą ir riziką, su kuria susiduria Įmonė.

Tinkamumo reikalavimai

Asmuo laikomas tinkamu, t. y. asmens reputacija yra nepriekaištinga, jeigu nėra priešingą teiginį įrodančių argumentų ir priežasties abejoti asmens reputacija. Reputacija vertinama atsižvelgiant į visą aktualią informaciją, nepriklausomai nuo to, kurioje šalyje įvyko įvertinimui svarbūs įvykiai.

Vertinant asmens reputaciją, privaloma atsižvelgti į duomenis apie jo teistumą, jo atžvilgiu vykdomus tyrimus, administracines sankcijas, nebendradarbiavimo su priežiūros institucijom atvejus, atleidimus iš pareigų, atsisakymus išduoti licencijas, leidimus, įgaliojimus, bankroto procedūras, civilinius ieškinius

ir kreditorinių įsipareigojimų nevykdymus, kitas asmeniui taikytas sankcijas ir kitas reikšmingas aplinkybes.

Esant bet kuriam iš nurodytų veiksnių nėra vienareikšmiškai laikoma, kad vertinamas asmuo netenkina sąžiningumo ar patikimumo kriterijų.

Asmens reputacija nelaikoma nepriekaištinga, jei dėl asmens elgesio kyla abejonių dėl jo gebėjimo užtikrinti patikimą ir sąžiningą Įmonės valdymą.

Be to, asmuo nėra automatiškai laikomas tinkamos reputacijos, jei jis atitinka kriterijus, kurie nurodyti Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme.

Vertinimo procedūra nurodoma Kompetencijos ir tinkamumo politikoje.

Įmonėje už įvertinimą atsako Žmogiškųjų išteklių skyrius. Svarbiausias pareigas atliekančių asmenų tinkamumą privaloma patikrinti prieš pareigų užėmimą.

Be to, Įmonė pakartotinai įvertina pagrindines funkcijas atliekantį asmenį, siekdama įsitikinti, kad jis vis dar tinkamas eiti pareigas.

B.3 Rizikos valdymo sistema, įskaitant Savo rizikos ir mokumo įvertinimą

Rizikos valdymas Bendrovėje yra organizuojamas pagal patronuojančiosios bendrovės „Vienna Insurance Group“ standartus ir atitinka „Mokumas II“ direktyvos reikalavimus su aiškiai apibrėžtomis organizacine ir operacine struktūromis, atsakomybėmis ir rizikos valdymo procesais. Pagrindinis rizikos valdymo tikslas yra užtikrinti Bendrovės tvarumą ir mokumą net mažiau palankiomis rinkos sąlygomis, garantuojant įsipareigojimų klientams bet kokiomis sąlygomis vykdymą.

Pagrindiniai rizikos valdymo dokumentai yra Rizikos strategija ir Rizikos politika.

Rizikos strategija apibūdina Įmonės prisiimamas rizikas, rizikos valdymo principus ir nustato minimalų 125 proc. mokumo rodiklį – jis naudojamas kaip papildoma mokumo apsauga, siekiant užtikrinti mokumą net mažiau palankiomis sąlygomis, ir yra pagrindinis Įmonės finansinio pajėgumo indikatorius. Praktiškai tai reiškia, kad tiek kasmetinio finansinio planavimo proceso metu, tiek vertinant pavienių verslo sprendimų galimą įtaką mokumui, vertinama ar Įmonės mokumo rodiklis nebus mažesnis negu 125%. Jei yra įvertinama, kad Įmonės mokumo rodiklis gali nukristi žemiau šios ribos – turi būti įvertinti veiksmai dėl galimo kapitalo padidinimo arba mokumo kapitalo poreikio sumažinimo.

Rizikos strategijos tikslas yra suvokimo apie riziką integravimas į planavimo, verslo ir sprendimų priėmimo procesus, Įmonės tvarumo užtikrinimas išlaikant tinkamą mokumo atsargą ir efektyvaus rizikos valdymo Compensa užtikrinimas. Rizikos strategija įvertinama kiekvienais metais Savo rizikos

ir mokumo vertinimo proceso metu (ORSA) ir, jei būtina, atnaujinama pagal ORSA rezultatus ir verslo strategiją.

Rizikos valdymo politikoje aprašoma Įmonės rizikos valdymo sistema ir pagrindiniai rizikos valdymo procesai bei apibrėžiamos rizikos kategorijos.

Pagrindiniai rizikos valdymo procesai, pavyzdžiui, Savo rizikos ir mokumo įvertinimas, rizikos inventorizavimas, vidaus kontrolės sistemos įvertinimas, kapitalo valdymas, likvidumo valdymas, duomenų kokybės valdymas, verslo tęstinumo planavimas, rizikos tolerancijos ribų stebėjimas ir operacinės rizikos incidentų analizė reglamentuojami atskirais dokumentais.

Bendras rizikos valdymo procesas apima šiuos žingsnius:

1. Rizikos identifikavimas
2. Rizikos apskaičiavimas
3. Rizikos analizė
4. Rizikos valdymo sprendimai ir vykdymas
5. Rizikos stebėjimas
6. Ataskaitų teikimas

Rizikos identifikavimas

Rizikos identifikavimas tai atspirties taškas rizikos vertinimo procese, kuris sudaro pagrindą tolesniems žingsniams. Rizikos identifikavimo tikslas yra nustatyti ir užregistruoti visus galimus rizikos šaltinius, kurie galėtų daryti įtaką efektyviam Compensa tikslų pasiekimui. Rizikos identifikavimo procesas atliekamas reguliariai kartą per metus. Jis apima esamų rizikų ir galimai pasikeitusių rizikos šaltinių peržiūrą, taip pat naujų rizikos šaltinių nustatymą ir dokumentavimą. Pagrindiniai rizikos identifikavimo procesai Įmonėje yra: vidaus kontrolės sistemos efektyvumo vertinimas (operacinės rizikos vertinimas) ir rizikos inventorizavimas (apima visas Įmonėje identifikuotas rizikas). Šių procesų metu sudaromas esminių Įmonės rizikų sąrašas su priskirtu rizikos savininku. Vidaus kontrolės sistemų vertinimo procesas apima visus Įmonės padalinius. Tuo atveju, jei yra identifikuojami galimi patobulinimai – sudaromas veiksmų planas, kuris kartu su vidaus kontrolių įvertinimo ataskaita yra pateikiamas Valdybai ir metų eigoje sekamas šio veiksmų plano vykdymas.

Rizikos identifikavimo procesas taip pat yra įtrauktas į kasdieninius verslo procesus ir sprendimus, turinčius įtakos Įmonės rizikos profiliui: naujų draudimo produktų kūrimas, investavimo sprendimai, nauji procesai ir t.t.

Rizikos apskaičiavimas

Kiekvienam rizikos tipui yra taikomi skirtingi vertinimo metodai.

Rizikos kategorijų vertinimas ir rizikos veiksnių nustatymas atliekamas pagal du skirtingus metodus:

- Kiekybinis metodas taikomas visoms rizikos kategorijoms, kurių statistinei analizei atlikti turima pakankamai istorinių duomenų, tokioms kaip: rinkos, kredito, draudimo rizikos ir t.t. Tai gali būti tiek mokumo kapitalo poreikis, tiek alternatyvūs rizikos matai (pvz., rizikos vertė (angl. „value-at-risk“), jautrumo ir scenarijų analizės rezultatai, rizikos rodikliai ir t.t.);
- Kokybinis metodas taikomas visoms rizikos kategorijoms, kurių tinkamai statistinei analizei atlikti nėra pakankamai istorinių duomenų, tokioms kaip: operacinė, strateginė, reputacinė rizikos. Galutinis ekspertinio vertinimo sprendimo matavimo rezultatas gali būti dažnio / galimo nuostolio įvertis arba įvertis kitos skalės pagrindu (pavyzdžiui rangų skalė „aukšta“, „vidutinė“, „žema“).

Rizikos analizė

Po kokybinio ar kiekybinio rizikos įvertinimo ir rizikos reikšmingumo nustatymo priimamas sprendimas dėl rizikos valdymo, t.y. yra sprendžiama, ar prisiimti riziką, ar mažinti riziką (pvz. pasinaudoti perdraudimu, pakeisti investavimo limitus), ar išvengti rizikos.

Rizikos valdymo sprendimas ir vykdymas

Vadovybės sprendimai, turintys didelės įtakos įmonės rizikos profiliui, prieš vykdant yra vertinami dėl poveikio verslui ir įmonės rizikai. Po to, kai priimami sprendimai dėl priimtąs rizikos valdymo, atsakingas skyrius ar subjektas sprendimus turi įgyvendinti tinkamai ir laiku.

Rizikos stebėjimas

Siekdama užtikrinti, kad būtų įgyvendinti įstatymais numatyti mokumo kapitalo reikalavimai ir tai, kad turimos nuosavos lėšos ir kapitalo poreikis atitiktų iš anksto apibrėžtas rizikos tolerancijos ribas, Įmonė sukūrė pajėgumo prisiimti riziką vertinimo koncepciją. Pajėgumas prisiimti riziką apibūdina Įmonės gebėjimą įsisavinti nuostolius, kuriuos sukėlė kilusi rizika, be iš karto pasireiškiančio pavojaus Įmonės mokumui.

Ketvirtinėje rizikos valdymo ataskaitoje Valdybai yra pristatomi limitų stebėjimo rezultatai, taip pat yra atskleidžiami kitų pagrindinių rizikos rodiklių rezultatai.

Ataskaitų teikimas

Pagrindiniai aprašytų rizikos valdymo procesų žingsniai atskleidžiami išsamiose ataskaitose. Pranešimai apie riziką apima reguliarias ataskaitas ir ad-hoc ataskaitas.

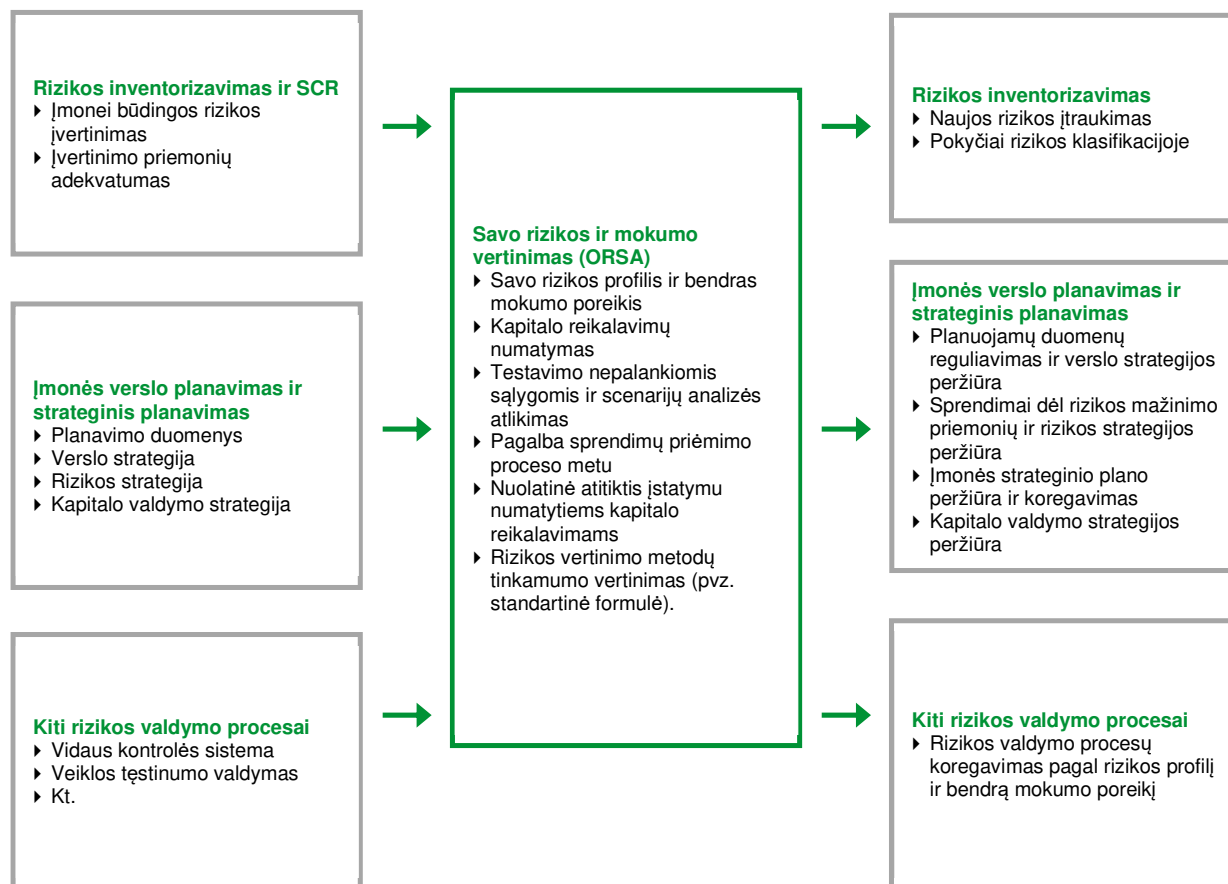
Rizikos valdytojas atsako už reguliarių informacijos pateikimą apie Įmonės rizikos situaciją Valdybai, kas apima:

- Mokumo kapitalo reikalavimo ir nuosavų lėšų apskaičiavimą;
- ORSA ataskaitos rezultatus;
- Rizikos inventorizavimo rezultatus;
- Vidaus kontrolės sistemos efektyvumo įvertinimo rezultatus;
- Ketvirtinę rizikos valdymo ataskaitą, kuri apima rizikos limitų ir rodiklių apžvalgą;
- Operacinės rizikos incidentų ataskaitą.

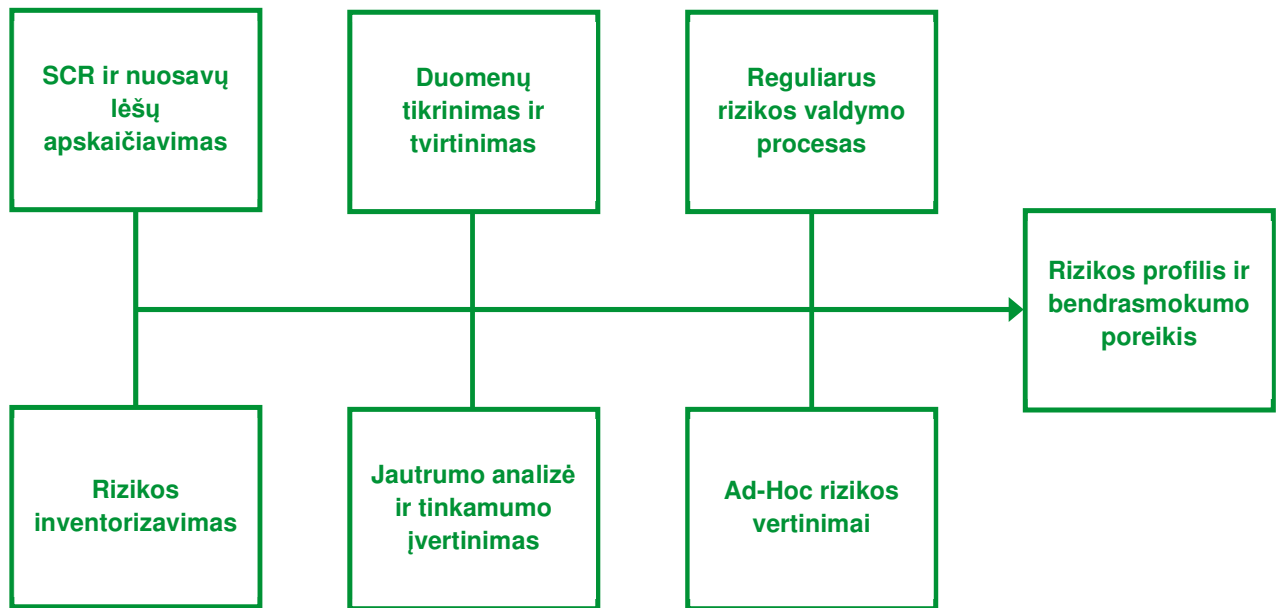
Savo rizikos ir mokumo įvertinimas (ORSA)

Savo rizikos ir mokumo įvertinimas (toliau – ORSA) yra procesų ir procedūrų, skirtų nustatyti, įvertinti, valdyti ir pranešti apie riziką atsižvelgiant į ateitį, kurią patiria ar gali patirti Įmonė, visuma, turimas priemonės rizikai suvaldyti ir nustatyti mokumo kapitalo poreikį, kurios yra būtinos užtikrinti, kad Įmonė visada vykdytų mokumo reikalavimus. ORSA yra pagrindinis Compensa Rizikos valdymo sistemos elementas. ORSA proceso metu, kelių rizikos valdymo procesų rezultatai yra lyginami ir analizuojami, tikrinami su ateities prognozėmis ir pranešami Valdybai bei priežiūros institucijai. Compensoje ORSA atliekama pagal direktyvos „Mokumas II“ reikalavimus kiekvienais metais ir ad-hoc, jei Įmonės rizikos profilis reikšmingai pasikeičia. Valdyba vadovauja ORSA procesui nustatant reikalavimus procesui, identifikuojant verslo strategijos rizikas, nustatant galimus nepalankius scenarijus, kritiškai vertinant rezultatus ir tvirtinant ORSA ataskaitą.

ORSA procesas yra tinkamai integruotas į Compensa rizikos valdymo sistemą ir remiasi rizikos valdymo proceso metu gautais rezultatais. Žemiau iliustruojamas ORSA ryšys su kitais Įmonės procesais.

Šioje schemoje vaizduojami elementai, kurie sudaro visą Įmonės rizikos profilį.

Be pagrindinio verslo plano scenarijaus, ORSA proceso metu atliekamas nepalankių sąlygų scenarijų vertinimas. Scenarijais įvertinamas ekonominių sąlygų, kurios būtų nepalankesnės nei numatyta verslo plane, poveikis. Šiuos scenarijus aptaria ir įvertina Valdyba bei pagrindinių skyrių vadovai, kurie atsižvelgia į sudėtingus, bet įmanomus verslo plėtros scenarijus. Kiti metodai, pavyzdžiui, jautrumo analizė ir atvirkštinis testavimas nepalankiomis sąlygomis, taikomi tam, kad būtų galima lengviau suvokti įmonės galimybes atsilaikyti nepalankaus verslo vystymosi atveju. Atvirkštinis testavimas nepalankiomis sąlygomis atliekamas siekiant nustatyti vienintelio rizikos veiksnio, kuris potencialiai galėtų kelti grėsmę įmonės mokumui, poveikį. Jautrumo analizė atliekama siekiant nustatyti vienintelio rizikos veiksnio pokyčio poveikį įmonės mokumui.

Buvo įvertinta, kad visais atvejais įmonė išlieka moki.

Ataskaitų teikimas

ORSA prielaidos, skaičiavimo metodai, rezultatai ir išvados pateikiamos ORSA ataskaitoje. Compensa ORSA ataskaita laikoma „metų pabaigos ataskaita“, pagal kurią Vadovybė vertina bendrą per metus priimtų sprendimų įtaką bei suteikia labiau strateginį, į ateitį nukreiptą požiūrį apie ateities rizikas ir kapitalo poreikius.

B.4 Vidaus kontrolės sistema

Vidaus kontrolės sistema yra viena svarbiausių Compensa rizikos valdymo dalis ir pagrindinis elementas, integruotas į veiklos ir organizacinę struktūrą bei aprašytas Vidaus kontrolės politikoje, kuri

apibrėžia vidaus kontrolės sistemos pagrindus ir nurodo kiekvieno organizacinės struktūros lygmens atsakomybes ir pareigas.

Kontrolė apibrėžiama kaip speciali priemonė, užtikrinanti Įmonės atitiktį teisiniams reikalavimams ir vidaus procedūroms, kuri taip pat užtikrina veiksmų efektyvumą ir veiksmingumą, užtikrina finansinės ir ne finansinės informacijos prieinamumą ir patikimumą bei padeda Įmonei išvengti nuostolių, sukeltų dėl aplaidumo, klaidų jos pačios personalo arba trečiųjų šalių, sukeltų ar dėl išorės veiksmų kylančių tyčinių veiksmų, kurie galėtų neigiamai paveikti verslą. Atsakomybės vidaus kontrolės sistemoje apima visus organizacinės struktūros lygmenis ir viską nuo kasdinių veiksmų iki vidaus kontrolės sistemos vertinimo.

Vidaus kontrolės sistema apima kiekvieno organizacinio lygmens administravimą, apskaitą, kontrolę ir ataskaitų teikimo procedūras. Pilnas vidaus kontrolės sistemos efektyvumo vertinimas atliekamas bent kartą per metus.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiami įvairių Compensa taikomų kontrolių pavyzdžiai.

Kontrolės strategija	Aprašymas	Pavyzdys
Prieigos kontrolė	Prieigos kontrolė padeda išvengti neįgalėtų asmenų patekimo į direktorijas, kur laikoma konfidenciali informacija, taip užtikrinant informacijos saugumą.	Asmens identifikavimas Priėjimo teisių suteikimas vartotojui Identifikavimo ir įgaliojimo mechanizmai Slaptažodžiai Pokyčių kontrolė
Įgaliojimas	Ši kontrolė remiasi pareigų ir įgaliojimų atskyrimu. Tokios funkcijos kaip sandorių sudarymas ir jų patvirtinimas neturėtų būti atliekamos viename skyriuje.	Mokėjimų įgaliojimai Užduočių atskyrimas tarp Pardavimo ir Draudimo rizikos departamentų Užduočių atskyrimas tarp Žalų ir Draudimo rizikos departamentų
Biudžeto kūrimas / planavimas	Ši kontrolė remiasi planavimo procesu ateities laikotarpiui ir prognozuojamų skaičių palyginimu su realiais duomenimis.	Atliktų darbų vertinimas Investavimo rezultatų peržiūra
Veiklos tęstinumo valdymas	Veiklos tęstinumo planai užtikrina tęstinę veiklą nepalankiomis sąlygomis.	Duomenų kopijos ir atkūrimo procedūros Veiklos tęstinumo planai
Išorinė komunikacija	Išorinės komunikacijos standartai užtikrina sklandžią Įmonės ir trečiųjų šalių komunikaciją.	Išorinė komunikacijos politika Skundų valdymas
Draudimas	Tam tikrų įvykių, kurie gali sukelti žalias, draudimas.	Atitinkamų draudimo paslaugų įsigijimas
Valdymo apžvalga	Apžvelgiamas projektų statusas ir resursų paskirstymas.	Finansinių ataskaitų apžvalga Vidaus procesų apžvalga
Atsargų laikymas	Reguliariai tikrinamos atsargos ir jų tiekimo kokybė.	Biuro reikmenų atsargos

Kontrolės strategija	Aprašymas	Pavyzdys
Politikos ir procedūros	Ši kontrolė paremta aiškiai apibrėžtomis, dokumentuotomis ir patvirtintomis politikomis, kurios užtikrina tinkamą vadovybės nurodymų vykdymą.	Apskaitos taisyklės Standartizuotas produkto patvirtinimo procesas
Projektų valdymas	Šia kontrole užtikrinami valdomų projektų standartai.	Žinių valdymas Biudžeto kūrimas, planavimas ir ataskaitų teikimas
Suderinimas	Apdoroti duomenys peržiūrimi ir patikrinamas jų tikslumas bei išbaigtumas lyginant su šaltinio duomenis.	Skirtingų duomenų rinkinių palyginimas Įmokų ir komisinių palyginimas Sumų patikrinimas, privalomų duomenų laukų ir bendro tikėtino patikrinimas excel bylose
Sistemos konfigūravimas	Sistemos konfigūracija padeda apsaugoti procesus nuo netinkamo vykdymo.	Tolerancijos limitai Saugumo patikrinimai Griežtos testavimo procedūros Pokyčių valdymas: visi konfigūracijos pakeitimai privalo būti atliekami įgalioto asmens, dokumentuoti, patikrinti ir patvirtinti.
Apmokymai	Mokymuose darbuotojams suteikiama pakankamai žinių, kurios būtinos atlikti tam tikras užduotis.	Individualūs mokymai Grupiniai mokymai

B.5 Vidaus audito funkcija

Vidaus audito funkcija (VA) įsteigta Įmonės Stebėtojų tarybos, siekiant nepriklausomai vertinti Įmonės vidaus kontrolės sistemą ir visų kitų valdymo sistemos elementų funkcionavimą ir veiksmingumą. Šių vertinimų tikslas yra:

- Padėti Stebėtojų tarybai vykdyti priežiūros funkciją;
- Padėti Įmonės darbuotojams ir vadovybei efektyviai vykdyti savo pareigas ir įsipareigojimus.

Šiam tikslui VA jiems pateikia analizes, įvertinimus ir rekomendacijas dėl peržiūros veiklos.

VA savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais profesinės praktikos standartais vidaus auditui bei Etikos kodeksu, Įmonės Stebėtojų tarybos patvirtinta Vidaus audito politika ir kitais VA veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

VA atlieka šias užduotis:

- Atsižvelgiant į rizikos vertinimo rezultatus, planuoja auditus: rengia bei įgyvendina auditų planą, kuris apima audito užduotis ateinantiems 3 metams, atsižvelgiant į visas Įmonės veiklos sritis ir valdymo sistemą;
- Nustatydamas prioritetus, remiasi rizika pagrįstu vertinimu;
- Planuoja konkrečius audito projektus, juos įgyvendina ir teikia ataskaitas bei rekomendacijas Įmonės vadovybei;

- Stebi ir teikia ataskaitas Įmonės Stebėtojų tarybai apie vadovybės veiksmų plano įgyvendinimą, kuris yra sudaromas atsižvelgiant į audito išvadas bei rekomendacijas;
- Padeda Įmonės vadovybei teikdama konsultacijas dėl rizikos valdymo, vidaus kontrolės ir jos vystymo.

Kai būtina, VA funkcijas atliekantys darbuotojai gali vykdyti auditą, kuris nėra įtrauktas į audito planą. Stebėtojų taryba turi teisę prašyti audito funkciją atliekančių darbuotojų pateikti nuomonę, ar padėti įgyvendinti kitas specifines užduotis, kurios nėra įtrauktos į VA veiklos planą.

Savo darbą VA įprastai atlieka nuosavais resursais, bet jeigu būtina, gali būti pasitelktas partneris iš išorės (paslaugų tiekėjas). Tokio partnerio veiklą prižiūri VA. Sprendimą bendradarbiauti su partneriais priima Stebėtojų taryba pagal VA patarimus ir paaiškinimus dėl tokių paslaugų poreikio.

Papildomai vidaus audito veiklą gali atlikti Grupės VA funkcija. Grupės VA taip pat gali atlikti Įmonės VA veiklos vertinimą.

Keturis kartus per metus, VA teikia ataskaitas Stebėtojų tarybai apie savo pastabas ir rekomendacijas bei vadovybės priimtų sprendimų ir priemonių įgyvendinimo progresą.

VA nepriklausomumo ir objektyvumo užtikrinimas

VA yra nepriklausoma nuo kitų Įmonės funkcijų. Asmenys, kurie atlieka vidaus audito funkcijas, nepriima atsakomybės už jokią kitą funkciją.

VA yra atskaitinga Stebėtojų tarybai ir teikia ataskaitas tiesiogiai Stebėtojų tarybai. Tai apima ir VA finansinius biudžetus bei personalo klausimus, siekiant užtikrinti VA funkcijas vykdančių darbuotojų nepriklausomybę tam, kad jų pateiktos išvados, rekomendacijos ir nuomonės išliktų objektyvios.

B.6 Aktuarinė funkcija

Už aktuarinės funkcijos įgyvendinimą Įmonėje atsakingas vyriausiasis aktuaras. Šis asmuo paskirtas Įmonės valdybos ir turi atitikti Įmonės nustatytus Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimus (įskaitant darbo patirties, žinių ir reputacijos reikalavimus). Vykdyti aktuarinę funkciją jam padeda Aktuarų ir duomenų gavybos departamento darbuotojai.

Aktuarinė funkcija įgyvendinama pagal „Mokumas II“ direktyvą, Deleguotąjį aktą ir kitus reglamentus, taikomus vietos įstatymus, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos gaires, kitus taikomus reglamentus bei Įmonės dokumentus, Įmonės ir VIG Grupės vidaus reglamentus bei darbo instrukcijas.

Pagrindinės aktuarinę funkciją atliekančio asmens užduotys ir įpareigojimai:

- Techninių atidėjinių apskaičiavimo koordinavimas, įskaitant metodikų, taikomų modelių ir prielaidų tinkamumo nustatymą, rizikos grupių atskyrimą, duomenų, naudojamų techninių atidėjinių apskaičiavimui, tinkamumą ir kokybę, tinkamų aproksimacijos metodų užtikrinimą, kai duomenų nepakanka arba jie yra prastos kokybės;
- Metodikų, kurios naudojamos techninių atidėjinių tinkamumo įvertinimui, kūrimas, įskaitant testavimą lyginant su buvusiais patirtimi, neapibrėžtumo, susijusio su techniniais atidėjimais, įvertinimą ir techninių atidėjinių esminių skirtumų paaiškinimą lyginant su skirtingais metais (kai skirtumai kilo dėl išorinių ar vidaus veiksnių);
- Nuomonės apie draudimo rizikos vertinimo ir perdraudimo politiką pateikimas, įskaitant sąryšius tarp perdraudimo politikos, draudimo rizikos vertinimo politikos ir techninių atidėjinių bei draudimo rizikos vertinimo politikos atitikimą produkto kainodarai;
- Nuomonės apie pagrindinius rizikos veiksnius, turinčius įtakos verslui ateinančiais laikotarpiais, pateikimas, įskaitant galimą poveikį būsimam pelningumui, pavyzdžiui, infliacija, teisinė rizika ar rinkos aplinkos pasikeitimai;
- Dalyvavimas Rizikos valdymo sistemos plėtroje, įskaitant aktuarinių komponentų apskaičiavimą mokumo kapitalo reikalavimams, dalyvavimą ORSA ir rizikos analizėje;
- Metinės ataskaitos, kurioje pateikiama tinkamai pagrįsta techninių atidėjinių apskaičiavimo adekvatumo ir patikimumo analizė, informacija apie šaltinius ir neapibrėžtumo laipsnį, susijusius su techninių atidėjinių apskaičiavimu, pateikimas administraciniam, valdymo ir stebėjimo organui.

B.7 Veiklos ranga

Tam tikrų funkcijų ar veiklos perdavimo išorės paslaugų teikėjams procesą ir reikalavimus Įmonėje reguliuoja Veiklos rangos politika. Šie reikalavimai taikomi visiems paslaugų teikėjams nepriklausomai nuo to, ar jie priklauso „Vienna Insurance Group“ įmonių grupei ar ne. Veiklos rangos politika apibrėžia veiksmus, kurių būtina imtis, kad funkcijų ar veiklos perdavimas išorės paslaugų teikėjams atitiktų teisinio reguliavimo principus. Siekiama užtikrinti, kad Įmonė perduodama išorės paslaugų teikėjui funkcijas arba bet kokią draudimo ar perdraudimo veiklą ir toliau liktų visiškai atsakinga už savo įsipareigojimų vykdymą. Ypatingas dėmesys skiriamas į esminių arba svarbių funkcijų arba veiklos vykdymą pasitelkus užsakovą paslaugas. Veiklos rangos politika apibrėžia kriterijus ir specialius reikalavimus taikomus esmines arba svarbias funkcijas arba veiklos vykdymą perduodant išorės paslaugų teikėjams. Pagal politiką, pagrindinių funkcijų perdavimas išorės paslaugų teikėjams visuomet laikomas esminių arba svarbių funkcijų arba veiklos perdavimu. Kiekvieną kartą išorės paslaugų

teikėjams perduodant esmines arba svarbias funkcijas arba veiklą, Įmonėje paskiriamas už perdavimą atsakingas asmuo, kuris šiuo klausimu bendrauja tiesiogiai su Įmonės valdyba. Veiklos rangos politikoje nustatyti veiksmai, kuriuos už funkcijų arba veiklos perdavimą atsakingas asmuo turi atlikti prieš pasirašant paslaugų teikimo sutartį (detalizuojamos perduodamų funkcijų arba veiklos įvertinimo, paslaugų teikėjo parinkimo, paslaugų teikėjo tinkamumo tikrinimo procedūros). Nustatyti išsamūs reikalavimai, kurie turi būti įtvirtinti paslaugų teikimo sutartyje. Po paslaugų teikimo sutarties pasirašymo pagal Veiklos rangos politiką užtikrinimas tinkamas rizikos valdymas ir nuolatinė priežiūra bei dokumentavimas. Taip pat aprašomas pranešimų priežiūros institucijai teikimas ir reguliarių bei *ad hoc* ataskaitų teikimas VIG atitikties vadovybei.

B.8 Kita

Kitos reikšmingos informacijos apie valdymo sistemą identifikuota nebuvo.

C. Rizikos profilis

Rizika suprantama kaip galimybė nepasiekti aiškiai apibrėžtų arba netiesiogiai siekiamų rezultatų. Rizika, galinti turėti reikšmingą neigiamą poveikį finansinei būklei, veiklai arba pinigų srautams, laikoma esmine, kai viršija 2,5 proc. Įmonės nuosavų lėšų.

Pagrindinė Įmonės rizika yra draudimo rizika, kurią, Įmonės vertinimu, tinkamai įvertina standartinė formulė.

Visa rizika skirstoma į dešimt rizikos kategorijų ir manoma, kad šios rizikos kategorijos yra baigtinės bei apima visus įmanomus rizikos šaltinius (įskaitant aplinkosaugos, socialinės atsakomybės bei gerosios valdysenos rizikas). Pagrindinės rizikos kategorijos yra šios:

- **Ne gyvybės draudimo rizika** kyla iš ne gyvybės draudimo sutarčių įsipareigojimų atsižvelgiant į prisiimtas rizikas ir susijusius procesus.
- **Sveikatos draudimo rizika** kyla iš sveikatos draudimo sutarčių įsipareigojimų atsižvelgiant į prisiimtas rizikas ir susijusius procesus.
- **Gyvybės draudimo rizika** kyla iš įsipareigojimų, atsirandančių dėl anuitetinių mokėjimų iš transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo, atsižvelgiant į prisiimtas rizikas ir susijusius procesus.
- **Rinkos rizika** atspindi riziką, atsirandančią dėl finansinių priemonių kainų svyravimo (pvz., obligacijų ir paskolų, indėlių, grynujų pinigų, dalyvavimo ir kt.). Rizikos pozicijos matas yra finansinių kintamųjų pokyčių, t. y. akcijų kainų, palūkanų normų, nekilnojamojo turto kainų, valiutos

- keitimo kursų ir kt., poveikis. Ši rizika galėtų būti toliau suskirstyta į palūkanų normos riziką, užsienio valiutos riziką, nuosavybės riziką, paskirstymo riziką ir koncentracijos riziką.
- **Kredito rizika** atspindi nuostolius dėl sandorių šalių ar skolininkų įsipareigojimų nevykdymo arba jų kreditingumo sumažėjimo.
  - **Likvidumo rizika** – rizika, kad Bendrovė negalės laiku ir nepatirdama papildomų sąnaudų užtikrinti finansinių šaltinių, būtinų Bendrovės trumpalaikiams ir ilgalaikiams mokėjimų įsipareigojimams įvykdyti.
  - **Operacinė rizika** – tai rizika, kylanti dėl nepakankamų ar netinkamų vidinių procesų, darbuotojų ar sistemų arba išorinių veiksnių. Operacinė rizika apima teisinę riziką, kibernetinę riziką, bet neapima reputacijos ir strateginės rizikos.
  - **Strateginė rizika** – tai neigiama įtaka veiklos plėtrai dėl netinkamų verslo ir investicinių sprendimų, netinkamo tikslų komunikavimo ir vykdymo, nepakankamo pajėgumų pritaikymo prie ekonominės aplinkos pokyčių ar verslo aplinkos. Rizika valdoma aiškiai apibrėžtu sprendimų priėmimo ir stebėsenos procesu.
  - **Reputacijos rizika** – tai galimos neigiamos įtakos veiklai rizika, kylanti dėl žalos reputacijai. Reputacinė rizika apima tvarumo riziką. Rizika yra valdoma taip pat kaip operacinė rizika ir vykdamas periodinę žiniasklaidos stebėseną bei prekės ženklo kūrimo veiklą.

Pagrindinėms rizikos kategorijoms įmonė apibrėžė pagrindinius rizikos rodiklius, kurie yra reguliariai stebimi. Šioms rizikos kategorijoms taikomi rizikos valdymo principai yra aprašyti žemiau.

Įmonė nustatė, kad standartinė formulė gerai atspindi įmonės rizikos profilį.

C.1 Draudimo veiklos rizika

Draudimo veiklos rizika apima ne gyvybės, gyvybės ir sveikatos rizikas ir sudaro didžiausią dalį mokumo kapitalo poreikio (žr. skyrių E.2).

Draudimo rizikų valdymas yra užtikrinamas atliekant rizikų vertinimą vadovaujantis Rizikos vertinimo politika. Rizikos vertinimo politika numato, jog kiekvienas draudimo produktas privalo turėti metodiką ir taisykles, numatančias rizikos valdymo įrankius bei Portfelio strategiją.

Portfelio strategija numato konkretaus draudimo produkto siekiamus finansinius rezultatus, portfelio struktūrą ir rizikos apetitą naudojant keturių spalvų skalę: „Žalia“, „Geltona“, „Raudona“ ir „Juoda“. Žalia spalva identifikuoja mažiausios rizikos kategorijos segmentą, juoda – didžiausios. Kiekvienos rizikos

kategorijos draudimo apimtys identifikuojamos kas ketvirtį. Jeigu faktinės didesnės rizikos kategorijos apimtys viršija strategijoje numatytas tikslines apimtis, imamasi papildomų veiksmų arba pagal situaciją peržiūrima strategija pakeičiant rizikos apimtį. Portfelio strategija yra peržiūrima kasmet.

Pagrindiniai įmonės platinami draudimo produktai ir jų rizikų valdymo būdai.

Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas (TPVCAD)

Tai yra privalomojo draudimo rūšis, skirta ginti trečiųjų šalių interesus, kuriuos jos patiria kelių eismo įvykių metu. Ši draudimo rūšis yra reguliuojama Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymų.

Draudimo įmokos TPVCA draudimui yra nustatomos individualiai kiekvienam klientui naudojant tiek individualius asmens, tiek individualius transporto priemonės rizikos kriterijus.

Dauguma TPVCA padaromų nuostolių yra žala turtui bei vienkartinės išmokos žalos asmeniui atveju, padengiant gydymo išlaidas bei negautas pajamas dėl nedarbingumo. Be to, pasikeitus įstatymams, išmokos už moralinę žalą nuostoliai turi didesnę įtaką rezultatams.

TPVCA draudimo rūšis yra laikoma ilgai besitęsiančio pobūdžio, kur galutinis žalos dydis paaiškėja po ilgo termino.

Kitas transporto priemonių draudimas (KASKO)

Ši draudimo rūšis dengia nuostolius, patiriamus dėl transporto priemonės sugadinimo, sunaikinimo, vagystės ar plėšimo. Kartu su šia draudimo rūšimi gali būti parduodamos kitos draudimo paslaugos. Pavyzdžiui, produkto paketas gali įtraukti pagalbos kelyje paslaugą.

Didžiausi nuostoliai patiriami visiško transporto priemonės sunaikinimo arba vagystės atvejais. Tačiau šie įvykiai nėra dažni.

Draudimo įmokos nustatomos vadovaujantis esančiomis draudimo įmokų nustatymo metodikomis.

Žala dažniausiai identifikuojamai nedelsiant ir sureguliuojama per trumpą periodą. KASKO draudimo rūšis yra laikoma trumpai besitęsiančio pobūdžio, priešingai nei ilgai besitęsiančio pobūdžio, kur galutinis žalos dydis paaiškėja po ilgo termino.

Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui (Turto draudimas)

Turto draudimo rūšis dengia nuostolius, kylančius dėl gaisro, sprogimo, gamtinių jėgų, skysčių ištekėjimo, garo prasiveržimo, trečiųjų asmenų nusikalstamos veikos (vagystės, apiplėšimo) ar avarijos.

Dauguma komercinio turto rizikų vertinimų apima unikalios rizikos lokacijos, vykdomos veiklos ir saugumo priemonių kombinaciją. Įmokos apskaičiavimas vadovaujantis šiais faktoriais yra subjektyvus ir gana rizikingas.

Draudimo rizikos valdymas pirmiausia pasireiškia per naudojamą kainodarą, individualų rizikos įvertinimą pagal tarptautinius standartus, produkto apsaugos apimtį, rizikų selekciją bei perdraudimą.

Žala dažniausiai identifikuojama nedelsiant ir sureguliuojama per trumpą periodą. Turto draudimo rūšis yra laikoma trumpai besitęsiančio pobūdžio, priešingai nei ilgai besitęsiančio pobūdžio, kur galutinis žalos dydis paaiškėja po ilgo termino.

Draudimo rizikų koncentracija

Rizikos koncentracija yra visų rizikų koncentracija pagal vieną draudimo sutartį, verslo sektorių ar geografinį regioną su potencialia materialine žala, kuri nėra dengiama pagal kitą draudimo rūšį.

Įmonė rizikos koncentraciją kontroliuoja šiais būdais:

- Taikant rizikos koncentracijos limitus pagal konkrečius klientus ar draudimo objektus.
- Atsiradusi rizika yra valdoma naudojant perdraudimą.
- Potenciali katastrofinių įvykių įtaka. Egzistuoja potenciali gamtinių ar žmogaus sukeltų katastrofų, galinčių sukelti didžiulius nuostolius, rizika, kurią Įmonė turi įsivertinti ir kuri yra įtraukiama į rizikos vertinimo metodikas. Dažniausiai pasitaikančios gamtinės katastrofos yra audra, uraganas ir potvynis.

Žalų departamento veiklą reglamentuoja Įmonės Valdybos patvirtinta Žalų administravimo politika, Žalų administravimo tvarka bei jos priedai ir ją lydinčios/papildančios tvarkos, metodikos ir procedūros. Nuo Žalų departamento veiklos yra neatsiejama ir Žalų departamento veiklos kontrolių tvarka, numatanti pagrindines nuolatinės ir periodinės kontroles, kuriomis turi būti užtikrinamas tinkamas, sklandus, savalaikiškas ir teisingas žalų administravimo procesas, atitinkantis Įmonės politiką, tikslus bei uždavinius ir aprašytus tvarkose ir metodikose veiksmus.

Pabrėžtina, kad Žalų departamente pakankamai daug dėmesio yra skirta rezervavimo proceso aprašymui Žalų administravimo tvarkoje, kurioje yra nurodyta kokiomis tvarkomis ir kokiais principais

vadovaujantis yra suteikiami rezervo keitimo limitai Žalų departamento darbuotojams, kaip yra priskiriamas pirminis rezervas. Taip pat, siekiant užtikrinti kuo didesnį rezervų tikslumą ir savalaikiškumą, yra aprašyti atskiri rezervavimo atvejai: rezervo dydis priėmus sprendimą, rezervo dydis partnerių administruojamose žalose, rezervo dydis teisminėse ir mokamose anuiteto būdu žalų bylose.

C.2 Rinkos rizika

Investuodama į pinigus ir depozitus, vertybinius popierius (obligacijas, akcijas, investicijų fondus ir t. t.), paskolas, nekilnojamąjį turtą ir dalyvavimą, Įmonė neišvengiamai susiduria su įvairia rizika. Rinkos rizika valdoma ir nustatant investavimo limitus pagal turto klases, reitingus, valiutas, koncentraciją, trukmę, regionus ir t. t., taip pat atsižvelgiama į draudimo įsipareigojimų charakteristiką, rizikos apetitą ir siekiamą grąžą, kad būtų užtikrintas pakankamas diversifikavimas. Įmonės investavimo strategija yra reguliariai peržiūrima ir vertinama.

Pagrindinis investavimo proceso tikslas yra pasiekti suplanuotą investavimo rezultatą laikantis subalansuoto rizikos-grąžos profilio ir atsižvelgiant į rizikos valdymo nurodytus apribojimus.

Atsižvelgdama į Valdybos nutarimus, Įmonė investuoja tik į tokį turtą, kuriam galima nustatyti, apskaičiuoti, stebėti, valdyti ir kontroliuoti susijusią riziką, taip užtikrindama apdairaus asmens principą. Strateginis turto paskirstymas yra patvirtinamas Valdybos pagal Investavimo komiteto pateiktą pasiūlymą.

Fiksuotų pajamų investicijoms (obligacijų ir paskolų) sudarant didžiausią portfelio dalį, investicinis portfelis leidžia užtikrinti stabilią numatomą grąžą ir mažesnius svyravimus. Palūkanų normos rizika sudaro didžiąją dalį rinkos rizikos.

Investicinį portfelį sudaro investicijos į Vyriausybę ir įmonių obligacijos, dalyvavimas, kolektyvinio investavimo subjektai, biržoje nekotiruojamos akcijos, paskolos ir bankuose laikomi pinigai.

Daugiau nei 85% turto portfelio yra investicinio lygio (daugiausia vyriausybės / įmonių obligacijos), be rizikos reitingo, atsirandančio iš grynujų pinigų, laikomų Šiaurės bankų grupėse (SEB, „Swedbank“), kurie nėra atskirai vertinami, ir investicijose į dukterines įmones.

Finansinio turto padalijimas pagal sandorio šalis pateiktas žemiau esančioje lentelėje (didžiausia Bendrovės pozicija yra Lietuvos vyriausybės obligacijoms):

Sandorio šalis	2021	2020
Nordea Kredit (AAA)	104 305	176 988
Realkredit Danmark A/S (AAA)	200 212	313 793
BRF kredit (AAA)	116 845	263 839
Nykredit Real (AAA)	5 580 482	2 155 763
Nykredit (AAA)	-	-
BNG Bank (AAA)	-	-
Italijos Respublika (BBB)	-	-
BNP Paribas (A+)	1 066 720	2 146 280
BNP Paribas (A-)	315 078	326 379
BNP Paribas (BBB+)	1 502 775	1 524 555
Goldman Sachs Group Inc. (A-)	3 874 691	823 548
Air Baltic Corporation (BB-)	-	-
Johnson & Johnson (AAA)	771 371	801 836
Austrijos Respublika (AA+)	530 355	548 235
Šiaurės Reinas-Vestfalija (AA+)	1 059 360	1 101 230
SNFC Reseau EPIC (AA)	1 062 550	1 093 350
Cooperatieve Rabobank (AA-)	507 832	518 500
Shell International Finance BV (AA-)	519 361	538 430
Westpac Banking (AA-)	525 316	545 241
Erste bank Cash (A)	2 150 967	5 304 996
Latvijos Respublika (A-)	3 612 525	9 533 324
Altum Attistibas Finansu (BBB+)	1 446 900	1 434 650
Ispanijos Karalystė (A-)	-	-
Lenkijos Respublika (A-)	2 116 340	2 176 120
Bank Gospodarstwa Krajowego (A-)	2 138 600	2 753 200
Lietuvos Respublika (A-)	44 517 834	46 272 517
Graikijos Respublika (BB-)	1 021 050	1 080 460
Vengrija (BBB)	2 946 780	2 982 270
Izraelio valstybė (A+)	1 634 685	1 662 810
Jungtinės Meksikos valstijos (BBB)	2 208 312	2 107 860
Kinijos Liaudies Respublika (A+)	1 961 780	2 017 840
Estijos Respublika (AA-)	997 460	1 032 210
Rusijos Federacija (BBB-)	1 990 800	2 020 560
Slovėnijos Respublika (A)	2 151 720	2 237 900
Societe du Grand paris (AA)	-	2 521 376
Pozavarovalnica SAVA D.D. (BBB+)	520 000	504 000
Munich Re (A)	2 960 700	725 914
S Immobilien AG (BBB)	3 210 819	2 228 340
LHV Group AS (nereitinguojama)	175 905	183 431
Erste Group Bank AG (BBB+)	2 035 290	2 053 690
Oberbank AG (A)	1 516 950	1 517 730
Daimler AG (BBB+)	2 099 640	3 726 215
Deutsche Bank AG (BBB)	3 539 005	2 621 225
CEZ AS (A-)	1 141 040	1 177 540
Berkshire Hathaway INC (AA)	1 569 780	1 604 910
Telekom Finanzmanagement (BBB+)	852 280	873 032
Banco Santander SA (BBB)	2 467 012	2 554 532

Sandorio šalis	2021	2020
Morgan Stanley (A)	1 073 980	1 113 320
Gazprom (GAZ Capital SA) (BBB)	-	1 043 210
BK Nederlandse Gemeenten (AAA)	779 114	805 934
Mbank Hipotecny (AA)	2 068 460	2 102 740
Bayer Capital Corp BV (BBB+)	2 199 040	2 290 800
Australijos valstybinis bankas (AA-)	2 127 120	2 214 460
Cloverie PLC Zurich INS (A+)	2 136 740	2 238 280
ABN AMRO NL (A+)	-	2 066 440
Sydbank A/S (A+)	-	2 031 140
Sparebanken Sor Boligkre (AAA)	1 429 204	1 462 538
Commonwealth Bank Austt (AAA)	3 139 560	3 259 170
Achmea Hypotheekbank NV (AAA)	3 059 550	3 130 800
Siemens Financieringsmat (A+)	-	2 260 840
Banco BilbaoVizcaya ARG (BBB+)	-	1 033 480
Wells Fargo Company (A)	1 820 232	1 827 216
Temasek Financial I LTD (AAA)	2 116 350	2 201 440
Koninklijke Philips NV (BBB+)	-	516 317
Unilever NV (A+)	703 223	716 803
Bank of America Corp (A)	3 081 200	3 211 340
Raiffeisen Bank INTL (BB-)	1 541 876	2 523 196
CESKE DRAHY (BBB)	1 825 775	1 806 613
BAWAG GROUP AG (BBB)	2 040 060	2 018 040
OMV AG (A-)	500 710	528 190
BANCA INTESA SANPAOLO (BBB)	1 059 040	1 093 380
CK HUTCHISON GROUP TELECOM FINANCE S.A. (BBB+)	1 017 270	1 076 270
ING GROEP NV (BBB)	1 004 790	1 013 290
UNICREDITO ITALIANO (BBB-)	2 775 195	2 832 111
EXXON MOBIL CORP (AA)	3 368 085	1 578 270
IMMOFINANZ AG (BBB-)	2 093 740	2 094 660
SOCIETE GENERALE SA (BBB)	-	1 557 660
LA BANQUE POSTALE SA (BBB)	1 155 979	1 205 721
UNIBAIL-RODAMCO-WESTFIELD (BBB+)	2 052 500	2 015 380
Lietuvos Energija UAB (BBB+)	834 038	855 453
Luminor bank AS Estonia (BBB)	1 763 958	2 821 840
BAYER AG (BBB)	944 050	
UBS Group AG (A-)	2 916 150	
Raiffeisenlandesbank VLBG (AAA)	1 833 044	
Russian Railways via RZD CAP (BBB)	3 016 522	
MDGH GMTN RSC LTD (AA)	2 987 310	
Raiffeisen Bank INTL (BBB-)	993 050	
Portugalijos Respublika (BBB-)	-	-
Investiciniai fondai (nereitinguojama)	3 804 235	557 193
Strateginis dalyvavimas (nereitinguojama)	1 817 503	135 000
Paskolos (BBB-)	1 852 985	
Paskolos (nereitinguojama)	2 371 689	2 526 595
Grynieji pinigai ir indėliai	11 612 925	13 270 200
VIG fondų vienetai	5 279 610	3 381 887
Iš viso	198 917 288	198 203 833

Rizikos įvertinimui naudojamas ne tik mokumo kapitalo poreikis, bet ir nustatyti rizikos rodikliai.

C.3 Kredito rizika

Kredito rizika atspindi nuostolius, kurie kyla tada, kai sandorio šalys arba skolininkai nevykdo savo įsipareigojimų, arba kai sumažėja jų kreditingumas. Rizika valdoma nustatant limitus pagal sandorio šalių reitingus ir ribojant riziką tenkančią vienai sandorio šaliai; perdraudimo atveju, apibrėžiami perdraudiko pasirinkimo kriterijai, kurių laikomasi, o gautinų sumų atveju, taikomas efektyvus skolų išieškojimas ir draudimo sutarčių nutraukimo procesas.

C.4 Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra rizika, kad Įmonė laiku ir be papildomų išlaidų negalės surasti finansinių resursų įvykdyti trumpalaikius ir ilgalaikius įsipareigojimus. Rizika valdoma pagal Likvidumo valdymo politiką, atitinkamai analizuojant likvidumo poreikius ir derinant investavimo limitus, kad visada būtų užtikrinta pakankama likvidaus turto suma ir pinigų likutis. Finansų departamentas atsako už likvidumo rizikos valdymą, kas apima likvidumo poreikių nustatymą, gaunamų ir išeinančių pinigų srautus ir jų neatitikimo lygio stebėjimą tiek iš turto, tiek iš įsipareigojimų pusės, rezervo nenumatytiems atvejams sukūrimą, išlaikant pakankamą kiekį likvidžių finansinių priemonių, kurias galima parduoti per trumpą laiką, ir atsarginių likvidumo valdymo planų sukūrimą. Pinigų srautų prognozę kiekvieną mėnesį atlieka Buhalterijos departamentas.

Investavimo ir rizikos politikoje nurodyti investavimo limitai nustatyti pagal įsipareigojimų likvidumo struktūrą ir pinigų poreikį visoje Įmonės veikloje.

Žemiau pateikiamas Įmonės finansinio turto, techninių atidėjinių (IFRS) ir finansinių įsipareigojimų išskaidymas pagal jų likusius terminus 2021 metų gruodžio 31 dienai:

Sutartiniai nediskontuoti pinigų srautai						
Straipsniai	Terminas nefiksuotas, iki 12 mėn.	1–5 metai	Virš 5 metų	Iš viso	Apskaitinė vertė	
Galimas parduoti finansinis turtas	0	43 457 052	137 471 670	180 928 722	180 928 722	
Sukauptos palūkanos	2 080 796	7 866 142	14 359 119	24 306 057	2 080 796	
Paskolos ir indėliai	90 402	748 234	3 386 038	4 224 674	4 224 674	
Pinigai banke	13 763 892			13 763 892	13 763 892	
Gautinos sumos iš viso	40 297 999			40 297 999	40 297 999	
Turtas iš viso	56 233 089	52 071 428	155 216 826	263 521 344	241 296 083	
Straipsniai	Terminas nefiksuotas, iki 12 mėn.	1–5 metai	Virš 5 metų	Iš viso	Apskaitinė vertė	
Techniniai atidėjiniai (grynąja verte)	98 660 989	9 117 120	8 950 242	116 728 350	116 728 350	
Su draudimo veikla susijusios mokėtinos sumos				27 261 328	27 261 328	

Perdraudimo įsipareigojimai	27 261 328				
Subordinuoti paskola	11 774 695			11 774 695	11 774 695
Kitos mokėtinos sumos	395 000	1 580 000	8 115 000	10 090 000	7 596 814
Įsipareigojimų iš viso	7 690 788	1 781 590	449 112	9 921 490	9 921 491

Likvidumo problemų atveju, Compensa gali kreiptis į akcininkus, prašydama suteikti trumpalaikę, vidutinės trukmės ar ilgalaikę finansinę paramą. Turtas, teikiamas kaip finansinė parama, turi būti apskaitomas rinkos kaina.

Compensa gali naudoti alternatyvias finansines priemones tik po to, kai atliekama jų panaudojimo išlaidų analizė. Tokios priemonės, pavyzdžiui, gali apimti finansinių instrumentų atpirkimo sutartis, bankų palūkanas, išvestines priemones ir t. t. Alternatyvių finansinių priemonių naudojimą turi iš anksto patvirtinti Įmonės Valdyba.

Visa į būsimas draudimo įmokas įtraukta prognozuojama pelno suma ataskaitinio laikotarpio pabaigai yra 5,4 mln EUR.

C.5 Operacinė rizika

Operacinės rizikos valdymas yra kiekvieno Compensa organizacinio vieneto kasdienės veiklos dalis.

Turėdama omenyje tai, kad operacinė rizika gali kilti kiekvienoje srityje, Compensa laikosi požiūrio, pagal kurį operacinės rizikos valdymas nėra vieno skyriaus užduotis, o turi būti atliekamas kiekvieno skyriaus pagal jo atsakomybės sritį.

Operacinės rizikos valdymo ir operacinės rizikos stebėjimo tikslais, Compensa įdiegė du rizikos valdymo procesus:

- Vidaus kontrolės sistemos efektyvumo įvertinimą;
- Rizikos inventorizavimą.

Šiais dviem procesais siekiama nustatyti ir įvertinti operacinę riziką, kontrolių pakankumą ir nustatyti bei įvertinti rizikos mažinimo būdus. Šio proceso metu kiekviena operacinės rizikos kategorija įvertinama sudarant rizikos svarbumo planą, sudarytą pagal rizikos dažnio-galimo poveikio įvertinimą. Rizika valdoma, taikant efektyvią vidaus kontrolės sistemą. Yra sudaryti veiklos tęstinumo planai, kuriais nurodoma, kaip tęsti kritinius verslo procesus, jei įvyktų vienas iš kelių numatytų kritinių scenarijų. Krizės atveju Valdyba sušaukia Krizių komitetą, kuris turi atkurti verslo veiklą.

Operacinės rizikos valdymas apima ir operacinės rizikos incidentų valdymą.

Koncentracijos rizikos valdymas

Koncentracijos rizika gali atsirasti dėl per didelių vienos sandorio šalies, vienos draudimo sutarties, verslo sektoriaus, geografinio regiono pozicijų. Koncentracijos rizika gali atsirasti keliose srityse, tokiose kaip investavimas, draudimo rizikos vertinimas ar perdraudimas.

Todėl kiekvienas padalinys, susijęs su rizikos valdymu, turi stebėti, kontroliuoti ir valdyti riziką, kiek tai susiję su jo atsakomybe. Labiausiai tai susiję su:

- Koncentracijos rizika investicijose yra valdoma Investicijų valdytojo;
- Koncentracijos rizika perdraudime yra valdoma Perdraudimo vadovo;
- Koncentracijos rizika draudimo rizikos vertinime yra valdoma Draudimo rizikos vertinimo departamente.

Koncentracijos rizika valdoma nustatant koncentracijos ribas, bei naudojant perdraudimą draudimo rizikos atveju.

C.6 Kitos rizikos

Po 2021 metų uždarymo įvykęs karinis konfliktas tarp Rusijos ir Ukrainos gali turėti esminės įtakos Bendrovės verslui keliose srityse: investicijų ir mokumo padėčiai (dėl tiesioginio ir netiesioginio poveikio investicijoms, susijusioms su Rusijos rinka); infliacijai; kibernetinės atakos; partnerių įsipareigojimų nevykdymas ir kt. Poveikis Bendrovės verslui priklausys nuo tolesnės konflikto eskalavimo eigos. Įmonė nuolat stebi situaciją ir, esant galimybei, imasi prevencinių priemonių (pvz., veiklos tęstinumo užtikrinimo ar rizikų vertinimo srityje).

Persidraudimas ir kitos draudimo rizikos mažinimo technikos

Compensa požiūris į persidraudimą, kaip į pagrindinę draudimo rizikos mažinimo priemonę, apibrėžiamas VIG Grupės persidraudimo gairėse (Saugumo gairės) ir aprašomas Compensa Rizikos vertinimo politikoje. Persidraudimo ir kitų rizikos mažinimo priemonių efektyvumas peržiūrimas reguliariai. Atsakomybę ir kitus riziką mažinančius veiksmus apibrėžia vidaus dokumentai, kuriuos sudaro kiekvienas skyrius.

Įmonės persidraudimo politika susideda iš atskirų persidraudimo sutarčių bei „Vienna Insurance Group“ programų. Yra sudaryta aiški konservatyvi strategija, pagal kurią Įmonės pasilieka rizikos lygis

kiekvienoje draudimo rūšyje negali viršyti 3 proc. Įmonės nuosavo kapitalo. Reguliariai kontroliuojamas Įmonės įsitraukimas į tam tikrą rizikos atvejį bei didžiausia apdraustos rizikos suma. Nustatant persidraudimo poreikius, analizuojamas ne tik persidraustas portfelis bet ir rizikos, kurių neapima persidraudimo sutartis. Įmonės persidraudimo strategija atitinka visų „Vienna Insurance Group“ priklausančių įmonių strategiją:

- Persidraudimo programą ir pasiliekančio rizikos lygio politiką rizikai / įvykiui kiekvienoje draudimo rūšyje pateikia ir patvirtina Stebėtojų taryba bent kartą per metus;
- Prieš suteikiant klientui draudimo polisą, sudaromas fakultatyvinis perdraudimas;
- Atskirų rizikų perdavimas perdraudikams pagal obligatorines ir fakultatyvines perdraudimo sutartis turi būti atliekamas taip, kad vienam perdraudikui nevykdant savo įsipareigojimų, nebūtų pakenkta persidraudžiančios įmonės stabilumui.
- Visas persidraudimo sutartis privaloma atnaujinti ir pateikti prieš atitinkamos draudimo sutarties įsigaliojimo laiką.

Visas persidraudimo sutartis privaloma atnaujinti ir pateikti prieš atitinkamos draudimo sutarties įsigaliojimo laiką.

Compensa Valdyba renkasi perdraudiką iš VIG Perdraudimo saugumo komiteto sudaryto sąrašo. Kiekvieną ketvirtį VIG Perdraudimo saugumo komitetas parengia ir publikuoja perdraudikų sąrašą, kuris įsigalioja automatiškai (laikantis kvotos limitų). Dėl kitų perdraudikų ir jų dalių sutartyse sprendžiama individualiai, jei tam pritaria VIG Perdraudimo saugumo komitetas.

Pagal bendrai taikomą VIG taisyklę, perdraudikai turintys bent A reitingą, kurį suteikė vertinimo agentūra „Standard & Poor’s“, gali būti įtraukti į sutartis, kurios taikomos ilgalaikių įsipareigojimų rizikai, pavyzdžiui, kai yra trečioji šalis. Kita vertus, perdraudikai turintys bent BBB įvertinimą, kurį suteikė vertinimo agentūra „Standard & Poor’s“, gali būti įtraukti į sutartis, kurios taikomos trumpalaikiams įsipareigojimams.

Persidraudimo programa yra naudojama švelninti prisiimtą riziką. Tuo atveju, kai nėra neigiamo vystymosi draudimo rizikos veikloje, neigiamas rezultatas iš persidraudimo programos yra labiausiai tikėtinas.

Turto ir įsipareigojimų valdymas

Turto ir įsipareigojimų valdymo proceso tikslas yra minimizuoti riziką, kuri kyla dėl investicinių vertybinių popierių ir įsipareigojimų struktūros neatitikimų. Ši rizika apima likvidumo riziką ir rinkos riziką (ypač valiutos ir palūkanų normos riziką).

Turto ir įsipareigojimų valdymas apima strateginio turto paskirstymo limitų nustatymą ir stebėjimą, investavimo procedūros stebėjimą, testavimo nepalankiomis sąlygomis kūrimą ir investicijų likvidumo išlaikymą.

Valiutos ir trukmės turto atžvilgiu neatitikimas stebimas kartą per ketvirtį, taip kontroliuojant valiutos ir palūkanų normos riziką, pagrindinių rizikos rodiklių ir jų ribų nustatymą.

Jeigu būtų nustatyta, kad turto ir įsipareigojimų neatitikimas yra esminis arba netinkamas, būtų keičiamas Investavimo ir rizikos politikoje nurodytas strateginis turto paskirstymas ir limitai.

D. Vertinimas mokumo tikslais

D.1 Turtas

Pagal direktyvą „Mokumas II“, vertinimas remiasi ekonominiu ir su rinka suderintu požiūriu. Todėl jeigu nenurodoma kitaip, turtas ir įsipareigojimai pripažįstami pagal Tarptautinius apskaitos standartus.

Prestižas: „Mokumas II“ balanse yra lygus nuliui.

Atidėtosios įsigijimo sąnaudos: Mokumas II remiasi ateities pinigų srautų apskaičiavimais. Dalis nepareikalautų draudimo įmokų gali būti skirta padengti būsimas įsigijimo sąnaudas, šios išlaidos yra įvertinamos skaičiuojant įmokų tiksliausią įvertį. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos „Mokumas II“ balanse prilyginamos nuliui. Įmonė vertindama kitas sukauptas pajamas ir kitas atidėtas sąnaudas kurios nėra įtrauktos skaičiuojant įmokų tiksliausią įvertį, Mokumas II balanse jas apskaito rinkos verte

Nematerialus turtas: įsigytas draudimo portfelis, licencijos, prekės ženklai ir kitas nematerialus turtas:

- Jei toks turtas yra atskirtinas ir parduodamas rinkoje, jį galima nurodyti tikrąja verte;
- Jei tikrosios vertės nustatyti negalima, vertinimas prilyginamas nuliui.

Įmonės reikmėms pritaikyta programinė įranga ir senos programinės įrangos licencijos, kurių negalima parduoti, vertinamos nuliui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas / įsipareigojimai: Panašiai kaip Tarptautiniuose apskaitos standartuose, atidėtieji mokesčiai apskaičiuojami nuo laikinųjų skirtumų tarp Mokumas II ir balanso, sudaryto mokestiniams tikslams (pagal nacionalinius mokesčių įstatymus) atveju.

Dėl šių priežasčių gali kilti skirtumų tarp vertės, apskaitytos pagal Tarptautinius apskaitos standartus, ir Mokumas II ekonominės vertės:

- Nematerialusis turtas
- Žemė ir statiniai
- Dalyvavimas
- Paskolos
- Obligacijos
- Techniniai atidėjimai
- Atidėtos įsigijimo sąnaudos

Turto pervertinimas:

- ⇒ Ekonominė vertė > mokestinis pagrindas → atidėtojo mokesčio įsipareigojimas
- ⇒ Ekonominė vertė < mokestinis pagrindas → atidėtojo mokesčio turtas

Įsipareigojimų pervertinimas:

- ⇒ Ekonominė vertė < mokestinis pagrindas → atidėtojo mokesčio įsipareigojimas
- ⇒ Ekonominė vertė > mokestinis pagrindas → atidėtojo mokesčio turtas

Pagal IAS 12 ir Mokumas II reikalavimus leidžiama pateikti tik tą atidėtojo mokesčio turtą, kuris priklauso nuo būsimų apmokestinamų pajamų. Be to, atidėtojo mokesčio turto ir įsipareigojimų neleidžiama diskontuoti.

Skirtumai, kurie nepasikeis ateityje, yra nuolatiniai skirtumai, dėl kurių atidėtųjų mokesčių nesusidaro.

Nuosavybė, gamykla ir įranga savo poreikiams: apima savo poreikiams naudojamą žemę ir pastatus, kuriems taikomos nuosavybės testavimas nepalankiomis sąlygomis, bei kilnojamasis nuolatiniam naudojimui skirtas turtas.

Bendrai naudojama tikroji vertė pagal pervertinimo modelį. Tačiau dėl reikšmingumo priežasties ir siekiant nuoseklaus požiūrio VIG Grupėje, kilnojamasis turtas pateikiamas apskaitytas pagal Tarptautinius apskaitos standartus.

Pagal 16-ąjį tarptautinį apskaitos standartą nuo 2019 sausio 1 d. nuomininkas pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą, atspindintį jo teisę naudoti nuomojamą turtą, ir nuomos įsipareigojimą, atspindintį

jo prievolę mokėti nuomos mokėjimus. Trumpalaikiai nuomai (iki 12 mėn.) ir mažaverčių pozicijų nuomai taikomos pripažinimo išimtys.

Atliekant pradinį vertinimą, pagal „Mokumas II“ naudojimo teise valdomą turtą bus įvertinta pagal 16-ąjį tarptautinį apskaitos standarto reikalavimus. Atliekant vėlesnį vertinimą balansinė vertė pagal 16-ąjį tarptautinį apskaitos standartą naudojama kaip atitiktumuo „Mokumas II“ vertei.

Investicijos

Dalyvavimas susijusiose įmonėse:

Grynoji akcijų vertė buvo nustatyta pagal patikslintą nuosavybės metodą (finansinėse ataskaitose, sudarytose pagal Tarptautinius finansinius apskaitos standartus, buvo taikomas įsigijimo savikainos metodas koreguojant vertės sumažėjimu).

Atgautinos perdraudimo sumos: Perdraudimo dalis pateikiama turto dalyje. Atliekamas pervertinimas Mokumas II ekonomine verte (Tiksliausias įvertis).

Pagal draudimo sutartis atgautinos sumos: draudimo įmokos, kurias draudėjai pavėlavo sumokėti, kitos gautinos sumos, susijusios su draudimo veikla, bet kurios nėra įtrauktos į tiksliausio įverčio apskaičiavimą. Vėluojančios draudimo įmokos apima gautinas sumas, kurių mokėjimo diena praėjo. Pagal Mokumas II reikalavimus, nepareikalautos draudimo įmokos įvertinamos skaičiuojant tiksliausią įvertį.

Iš draudimo veiklos ir tarpininkų gautinos sumos: mokėjimai iš draudėjų ir tarpininkų, kuriems yra suėjęs terminas (suėjusi mokėjimo data) arba mokėjimo terminas sueina vertinimo diena ir kurie nėra įtraukti į tiksliausio įverčio pinigų srautus. Pagal Mokumas II reikalavimus, į mokėjimus, kurių terminas nėra suėjęs, yra atsižvelgiama skaičiuojant tiksliausią įvertį.

Pagal perdraudimo sutartis gautinos sumos: su persidraudimo veikla susiję mokėjimai iš perdraudikų, kuriems yra suėjęs terminas arba mokėjimo terminas sueina vertinimo diena ir kurie nėra įtraukti į pagal perdraudimo sutartis atgautinas sumas. Tai gali būti pagal perdraudimo sutartis gautinos sumos už sureguliuotas žalas ar perdraudimo komisinis atlyginimas.

Kitas turtas: turi būti įvertintas tikraja verte, diskontuojant būsimus pinigų srautus, naudojant nerizikingų palūkanų kreivę. Taip pat Mokumas II balanse gali būti naudojama Tarptautiniais apskaitos standartais apskaityta vertė, kur diskontavimo įtaka nėra materialiai.

Balansas, sudarytas pagal Mokumas II reikalavimus, pateiktas Priedo 1 s.02.01.02 formoje.

D.2 Techniniai atidėjiniai ir kiti įsipareigojimai

Techninių atidėjinių vertinimas

Įmonė, skaičiuodama techninius atidėjinius pagal Mokumas II techniniams atidėjiniams keliamus reikalavimus, draudimo įsipareigojimus segmentuoja į homogeniškas rizikos grupes, atskirai Lietuvai, Latvijai bei Estijai pagal prisiimtos rizikos pobūdį. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo anuitetinės žalos yra klasifikuojamos kaip gyvybės draudimo įsipareigojimai. Sveikatos ir medicininių išlaidų draudimo įsipareigojimai yra priskiriami prie medicininių išlaidų draudimo rūšies, o nelaimingų atsitikimų draudimo įsipareigojimai – prie pajamų apsaugos draudimo rūšies. Abi draudimo rūšys yra priskiriamos sveikatos draudimo įsipareigojimams, vykdomiems į ne gyvybės draudimo techninį pagrindą panašiu techniniu pagrindu. Likusios Įmonės vykdomos draudimo rūšys priskiriamos ne gyvybės draudimo rūšims.

Įmonės techniniai atidėjiniai yra lygūs tiksliausio įverčio bei rizikos maržos sumai. Tiksliausias įvertis atitinka būsimųjų pinigų srautų tikėtiną svertinį vidurkį, atsižvelgiant į numatomą būsimųjų pinigų srautų dabartinę vertę, gautą taikant nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą. Tiksliausias ne gyvybės draudimo įsipareigojimų įvertis apskaičiuojamas atskirai numatomiems išmokėjimams bei įmokoms. Tiksliausias įvertis atgautinoms sumoms pagal perdraudimo sutartis taip pat vertinamas atskirai numatomiems išmokėjimams bei įmokoms.

Apačioje pateikiamas techninių atidėjinių, apskaičiuotų pagal Mokumas II keliamus reikalavimus išskaidymas pagal draudimo rūšis ataskaitinio laikotarpio pabaigai.

Draudimo rūšis	Įmokų tiksliausias įvertis, bruto	Žalų tiksliausias įvertis, bruto	Gautinos perdraudikų sumos	Rizikos marža
(1) Medicininių išlaidų draudimas	2 957 485	1 690 779	-377 089	155 230
(2) Pajamų apsaugos draudimas	703 946	816 442	-266 213	60 105
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	15 210 195	18 933 343	-8 920 956	1 216 196
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	9 689 011	6 235 538	-23 398	743 754
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	-10 720	761 591	-9 195	85 290
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	8 035 346	17 029 973	-1 863 148	1 610 624

Draudimo rūšis	Įmokų tiksliausias įvertis, bruto	Žalų tiksliausias įvertis, bruto	Gautinos perdraudikų sumos	Rizikos marža
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	617 925	6 682 358	-1 555 361	568 071
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	400 228	1 330 327	-1 684 452	15 913
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0	0
(11) Pagalba	27 188	30 013	0	3 593
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	9 876	2 116 005	-391 421	195 675
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis susijęs su draudimo įsipareigojimais kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimais	0	15 631 508	-6 983 784	1 061 573
Total	37 640 479	71 257 876	-22 075 016	5 716 024

Įmokų tiksliausias įvertis

Įmokų tiksliausias įvertis yra susijęs su būsimais įvykiais, kuriuos apima draudimo įsipareigojimai, priklausantys sudarytomis sutartims. Pinigų srautų prognozės įmokų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su tais įvykiais susijusias išmokas, išlaidas bei būsimas draudimo įmokas pagal sutartis, atitinkančias sutarties ribų kriterijus. Įmokų tiksliausias įvertis skaičiuojamas atskirai bruto ir perdraudikų daliai, naudojant kombinuoto rodiklio metodą.

Apačioje pateikiamas įmokų bruto tiksliausio įverčio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II tikslais.

Draudimo rūšis	Įmokų tiksliausias įvertis, bruto	Perkeltų įmokų techninis atidėjiny, bruto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	2 957 485	6 650 478	-3 692 993
(2) Pajamų apsaugos draudimas	703 946	2 378 084	-1 674 137
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	15 210 195	17 303 113	-2 092 918
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	9 689 011	23 323 465	-13 634 454
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	-10 720	594 672	-605 392
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	8 035 346	25 584 310	-17 548 964
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	617 925	4 396 078	-3 778 153
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	400 228	983 771	-583 543
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	27 188	235 292	-208 104
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	9 876	982 849	-972 973
Viso	37 640 479	82 432 111	-44 791 632

Perdraudikų dalis apskaičiuojama pritaikant perdraudimo proporciją bruto įmokų tiksliausiam įverčiui bei įvertinus kitus sutartinius įsipareigojimus, kylančius iš perdraudimo sutarčių. Papildomai, gautinos iš perdraudikų sumos yra pakoreguojamos, įvertinant galimą sandorio šalies nevykdymo riziką.

Apačioje pateikiamas perdraudikų dalies įmokų tiksliausio įverčio bei Perkeltų įmokų techninio atidėjinio palyginimas.

Draudimo rūšys	Įmokų tiksliausias įvertis, perdraudikų dalis	Perkeltų įmokų techninis atidėjinys, perdraudikų dalis	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	-17 007	705 498	-722 505
(2) Pajamų apsaugos draudimas	-48 074	1 189 043	-1 237 117
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	150 151	8 578 480	-8 428 329
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	0	0	0
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	-40 009	0	-40 009
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	-1 712 052	3 423 144	-5 135 196
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	-378 119	1 053 259	-1 431 379
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	487 517	905 153	-417 636
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	0	0	0
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	-90 117	40 761	-130 878
Viso	-1 647 711	15 895 339	-17 543 049

Perkeltų įmokų techninis atidėjinys skaičiuojamas pro-rata principu ir nurodo galiojančių sutarčių dar neuždirbtas įmokas, o įmokų tiksliausias įvertis nurodo pinigų srautų, susijusių su galiojančiomis bei sudarytomis sutartimis, dabartinę vertę. Skirtumus tarp šitų atidėjinių lemia tokie įmokų tiksliausio įverčio skirtumai:

- papildomai vertinamos sudarytos sutartys, kurios ataskaitos datai dar negalioja, bet atitinka sutarties ribų kriterijus;
- vertinamas prognozuojamas sutarčių nutraukimas, atsižvelgiant į draudėjų elgesį pagal įmonės istorinius duomenis;
- įmokų tiksliausias įvertis apskaičiuojamas kombinuoto rodiklio metodu, vertinant visus būsimus pinigų srautus;
- iš balanso į įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimą yra perkelti pinigų srautai, susiję su nepareikalautomis draudimo įmokomis;
- perdraudikų dalies įmokų tiksliausiame įvertyje vertinami prognozuojami srautai pagal sutartines perdraudimo sutarčių sąlygas;
- pinigų srautai yra diskontuojami nerizikinga palūkanų norma, nustatant dabartinę vertę.

Apačioje pateikiamas neto įmokų tiksliausio įverčio bei Perkeltų įmokų techninio atidėjinio palyginimas.

Draudimo rūšys	Įmokų tiksliausias įvertis, neto	Perkeltų įmokų techninis atidėjiny, neto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	2 974 492	5 944 980	-2 970 488
(2) Pajamų apsaugos draudimas	752 021	1 189 040	-437 020
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	15 060 044	8 724 633	6 335 410
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	9 689 011	23 323 465	-13 634 454
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	29 289	594 672	-565 383
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	9 747 398	22 161 166	-12 413 768
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	996 044	3 342 818	-2 346 775
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	-87 289	78 618	-165 907
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	27 188	235 292	-208 104
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	99 993	942 088	-842 095
Viso	39 288 190	66 536 773	-27 248 583

Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis

Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra susijęs su jau įvykusiais žalų įvykiais, nepriklausomai nuo to, ar apie žalą, atsirandančią dėl tų įvykių, buvo pranešta, ar ne. Pinigų srautų prognozės numatomų išmokėjimų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su iki ataskaitos datos įvykusiais įvykiais susijusias išmokas ir išlaidas.

Įmonė numatomų išmokėjimų tiksliausią įvertį apskaičiuoja naudodama „Chain-Ladder“ metodą, vertindama istorinius duomenis. Tiksliausio įverčio skaičiavimui naudojami ketvirtiniai išmokėtų žalų duomenys, kurie apima išmokėjimus, alokuotus ir nealokuotus žalų sureguliuavimo kaštus bei atgautus regresus. Iš draudimo rūšių, kuriose yra mažai duomenų, kylantys Numatomų išmokėjimų įsipareigojimai vertinami Numatomų išmokėjimų techninį atidėjinį, apskaičiuotą pagal Tarptautinius apskaitos standartus, diskontuojant nerizikinga palūkanų kreive. Praneštos Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo anuitetinės žalos yra įvertinamos pagal praneštos žalos sąlygas, nustatant prognozuojamų pinigų srautų dabartinę vertę. Nepraneštos Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo anuitetinės žalos įvertinamos naudojant „Chain-Ladder“ metodą.

Atsižvelgiant į Mokumas II reikalavimus, Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra diskontuojamas nerizikingų palūkanų normos kreive.

Apačioje pateikiamas Numatomų išmokėjimų bruto techninio atidėjinio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II tikslais.

Draudimo rūšis	Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis, bruto	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, bruto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	1 690 779	1 864 055	-173 276
(2) Pajamų apsaugos draudimas	816 442	811 046	5 395
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	18 933 343	20 224 781	-1 291 438
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	6 235 538	6 681 611	-446 073
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	761 591	694 714	66 877
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	17 029 973	16 693 524	336 449
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	6 682 358	8 260 982	-1 578 624
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	1 330 327	1 323 730	6 597
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	30 013	29 925	88
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	2 116 005	2 221 237	-105 233
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis susijęs su draudimo įsipareigojimais kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	15 631 508	16 513 196	-881 687
Viso	71 257 876	75 318 800	-4 060 924

Numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio perdraudikų dalis yra vertinama, kaip proporcija techninių atidėjinių, apskaitytų pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Numatomų išmokėjimų tiksliausių įverčių, apskaičiuotų Mokumas II tikslams. Papildomai, visos iš perdraudikų gaunamos sumos yra sumažintos, atsižvelgiant į sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo riziką.

Apačioje pateikiamas Numatomų išmokėjimų perdraudikų dalies techninio atidėjinio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II tikslais.

Draudimo rūšys	Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis, perdraudikų dalis	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, perdraudikų dalis	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	394 097	550 279	-156 183
(2) Pajamų apsaugos draudimas	314 287	333 486	-19 199

Draudimo rūšys	Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis, perdraudikų dalis	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, perdraudikų dalis	Skirtumas
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	8 770 805	9 665 106	-894 302
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	23 398	34 863	-11 465
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	49 205	106 760	-57 555
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	3 575 200	3 571 757	3 443
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	1 933 481	2 140 019	-206 539
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	1 196 935	1 130 965	65 969
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	0	0	0
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	481 538	478 115	3 423
(34) Anuitetas pagal ne gyvybes draudimo sutartis susijęs su draudimo išpareigojimais kurie nėra sveikatos draudimo išpareigojimai	6 983 784	7 367 895	-384 111
Viso	23 722 727	25 379 246	-1 656 519

Pagrindiniai skirtumai, susiję su Numatomų išmokėjimų techninių atidėjiniu bei Numatomų išmokėjimų tiksliausiu įverčiu, yra dėl taikomų skirtingų metodikų. Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, apskaitytas pagal Tarptautinius apskaitos standartus, yra skirtas visiems numatomiems išmokėjimams pagal įvykusias žalas padengti. Įvykusių, bet nepraneštų žalų atidėjiny skaičiuojamas „Bornhuetter-Ferguson“ metodu draudimo rūšims, kurioms turima pakankama žalų statistika, vertinant žalų sąnaudų vystymąsi. Toms draudimo rūšims, kurioms statistika yra nepakankama, naudojamas draudiminio nuostolingumo metodas. Įvykusių, praneštų, bet nesureguliuotų žalų rezervas nustatomas draudiminio įvykio reguliavimo eigoje, numatant galimą išmokos ir žalų sureguliuavimo sąnaudų dydį kiekvienam draudiminių įvykiui atskirai. Perdraudikų dalis techniniuose atidėjiniuose yra įvertinta pagal galiojančias perdraudimo sutarčių sąlygas.

Apačioje pateikiamas Numatomų išmokėjimų neto techninio atidėjinio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II Numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšis	Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis, neto	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, neto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	1 296 682	1 313 775	-17 093
(2) Pajamų apsaugos draudimas	502 154	477 560	24 594
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	10 162 538	10 559 674	-397 136
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	6 212 141	6 646 748	-434 607
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	712 386	587 954	124 432
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	13 454 773	13 121 767	333 006
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	4 748 877	6 120 962	-1 372 085
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	133 392	192 765	-59 373
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	30 013	29 925	88
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	1 634 467	1 743 122	-108 655
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis susijęs su draudimo isipareigojimais kurie nera sveikatos draudimo isipareigojimai	8 647 725	9 145 301	-497 576
Viso	47 535 149	49 939 554	-2 404 405

Neapibrėžtumas, susijęs su techniniais atidėjimais

Yra keletas neapibrėžtumo šaltinių, susijusių su techninių atidėjinių apskaičiavimu.

Tuo atveju, kai atidėjiniai skaičiuojami naudojant trikampinius metodus bei esant stabiliam draudimo sutarčių portfeliui, daugeliu atveju neapibrėžtumas turėtų būti minimizuotas. Tačiau, egzistuoja rizika, kad ne visų draudimo rūšių trikampiai yra pilnai išsivystę dėl trumpos portfolio istorijos ir / ar išmokėjimų tendencijų pasikeitimas nėra pilnai pastebėtas.

Kadangi Įmonė neturi ilgalaikės istorijos, yra keletas faktorių, susijusių su techninių atidėjinių neapibrėžtumu:

- Po susijungimo su SEESAM techniniai atidėjiniai apskaičiuojami sujungtam portfeliui - taip pasinaudojama ilgesne SEESAM portfolio istorija, tačiau tai gali sukelti papildomų neapibrėžtumų, susijusių su skirtingu žalų vystymusi.
- Dėl trumpos draudiminio portfolio istorijos bei mažo praneštų anuitetinių žalų skaičiaus, tiksliausias įvertis, skirtas padengti įsipareigojimus, kylančius iš anuitetinių žalų, gali būti per mažas / per didelis.
- Egzistuoja rizika, kad dėl galimų teisinės aplinkos pasikeitimų moralinės žalos, kylančios iš Motorinių transporto priemonių privalomojo transporto priemonių valdytojų draudimo rizikų, nepakankamai atspindėtos techniniuose atidėjiniuose.
- Įmokų tiksliausias įvertis yra itin jautrus naudotoms kombinuoto rodiklio prielaidoms. Egzistuoja rizika, kad dėl didelės portfolio dinamikos naudotos prielaidos gali būti per didelės / per mažos.

Suderinamumo ar nepastovumo korekcijos techninių atidėjinių skaičiavimui nėra taikomas. Pereinamojo laikotarpio nerizikinga palūkanų normos trukmės struktūra techninių atidėjinių skaičiavimui nėra taikoma.

Techninių atidėjinių skaičiavimo procese buvo naudojami šie supaprastinimai: apskaičiuojant kai kurių draudimo rūšių, sudarančių nedidelę dalį portfelio (daugiausia parduodamų kaip papildoma apsauga kartu su pagrindiniu produktu), Numatomų išmokėjimų tiksliausią įvertį, Įmonė laikėsi proporcingumo principo. Tai atsispindi tiek taikymo srityje, tiek nustatant prielaidas. Tokiu atveju Mokumas II Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra prilyginami diskontuotiems Numatomų išmokėjimų techniniams atidėjiniams, apskaičiuotiems pagal Tarptautinius apskaitos standartus.

Rizikos marža apskaičiuota naudojant supaprastintą metodą – aproksimuojant visą kiekvienų būsimų metų mokumo kapitalo reikalavimą, naudojant tiksliausio tų būsimų metų įverčio ir vertinimo dienos įverčio santykį. Vėliau rizikos marža alokuojama draudimo grupėms neskaidant pagal draudimo poliso šalis.

Techninių atidėjinių skaičiavime naudojamų duomenų kokybei reikšmingų trūkumų nebuvo identifikuota.

Techninių atidėjinių duomenys pateikiami 1 priede: s.12, s.17 bei s.19 formose.

E. Kapitalo valdymas

E.1 Nuosavos lėšos

Įmonės tikslai kapitalo valdymo srityje yra užtikrinti tęstinę Įmonės veiklą tam, kad akcininkams ir kitoms suinteresuotoms šalims, ypač draudėjams, būtų atliekami mokėjimai, į kuriuos jie turi teises, užtikrinant Įmonės mokumą. Be to, Įmonė siekia sukurti optimalią kapitalo struktūrą, atsižvelgdama į Mokumas II reikalavimus ir kapitalo išlaidas. Įmonė yra patvirtinusi kapitalo valdymo politiką, kuri įtvirtina kapitalo valdymo reikalavimus ir standartus.

Kurdama Įmonės valdymo planus, Valdyba analizuoja kapitalo poreikius strateginiams tikslams įgyvendinti ir atsižvelgia į norimą kapitalo lygį bei nustato sumą, kuria turi būti padidintas kapitalas ir tinkamus kapitalo didinimo metodus.

Kapitalo valdymo procesas pradedamas kapitalo pakankamumo įvertinimu ORSA proceso metu. Pagrindinis kapitalo valdymo proceso rezultatas – kiekvienais metais atnaujinamas vidutinės trukmės verslo planas, kurį turi patvirtinti Valdyba ir Stebėtojų taryba.

Verslo planas sudaromas vadovaujant Finansų direktoriui ir padedant šiems asmenims bei skyriams: Investicijų valdytojui, Rizikos valdytojui, Aktuarų ir duomenų gavybos departamentui, Buhalterijos departamentui ir Finansų planavimo ir kontrolės departamentui, kuris koordinuoja plano sudarymą.

Analizuojant būsimo kapitalo reikalavimus, remiamasi Valdybos nuomone ir planais dėl būsimos verslo ir investavimo veiklos plėtros. Planuojant atsižvelgiama į tai, kaip verslo apimčių pasikeitimai ar esamų rizikos veiksnių pasikeitimai gali paveikti pelningumą, riziką ir kapitalo poreikius.

Siekiant nustatyti galimus kapitalo trūkumus ir būsimą kapitalo paskirstymą, kapitalo pakankamumo įvertinimo rezultatai derinami prie verslo planavimo tikslų bent jau būsiamam 3 metų laikotarpiui.

Atsargus kapitalo adekvatumo įvertinimas ir kapitalo planavimas yra svarbūs etapai, kurių metu kuriamas suvokimas apie tinkamą kapitalo ir rizikos balansą užtikrinančius veiksmus. Valdyba ir Stebėtojų taryba teikia kapitalo valdymo plano įgyvendinimo pasiūlymus.

Kapitalo valdymas turi apimti planuojamo kapitalo padidinimo analizę, struktūros pasikeitimus ir kapitalo išlaidas. Compensa kapitalo valdymo planui taikomi šie reikalavimai:

- a. Kapitalo pakankamumo ir kapitalo planavimo analizė turi atsižvelgti į šį reikalavimą: nuosavos lėšos turi sudaryti bent 125 proc. mokumo kapitalo reikalavimų.
- b. Parengiami ir Valdybai pateikiami visi planuojami kapitalo padidiniai, įskaitant jų poveikį kapitalo struktūrai ir išlaidas. Tai yra būtinas reikalavimas siekiant didinti kapitalą, ir jį privaloma atlikti kiekvieną kartą, kai sprendžiama dėl naujo kapitalo padidinimo.
- c. Nuosavų lėšų grąžinimo struktūros analizė, apimanti sutartinius terminus ir ankstyviausią apmokėjimo galimybę.
- d. Analizė, kokią įtaką nuosavų lėšų išleidimas, apmokėjimas ir bet koks pasikeitimas daro apribojimams dėl kapitalo lygių.
- e. Dividendų mokėjimo analizė.

Kiekvieną ketvirtį Įmonė atlieka kapitalo pakankamumo įvertinimą pagal naujausius finansinius duomenis ir kapitalo poreikių apskaičiavimą. Valdybos prašymu papildomai gali būti atliekama siūlomų pokyčių / strateginių sprendimų įtakos kapitalo poreikiui analizė. Vertinimo metu atliekama nuosavų lėšų elementų klasifikacija pagal lygius ir patikrinamas kapitalo lygių atitikimas MCR ir SCR atitinkamų padengimui.

Pagrindiniai nuosavų lėšų elementai

Compensa pagrindiniai nuosavų lėšų elementai:

- Paprastas akcinis kapitalas (nuosavų akcijų bruto vertė);
- Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu;
- Suderinamas rezervas:
  - Nuosavybės rezervai (pavyzdžiui, nepaskirstytasis pelnas, pajamų rezervas, akcijų priedai);
  - Vertinimo skirtumai tarp Tarptautinių apskaitos standartų ir „Mokumas II“ vertinimo;
- Suma, lygi atidėtojo pelno mokesčio turto vertei, klasifikuojama kaip 3 Lygio kapitalas.

Pagal „Mokumas II“ fondai paskirstomi į tris kategorijas (Lygis 1, Lygis 2, Lygis 3). Lygis 1 yra aukščiausios kokybės kapitalas. Išskyrus atidėtąjį pelno mokesčio turtą, Compensa turi 1 Lygio kokybės kapitalą.

Pagrindiniai kriterijai, pagal kuriuos priskiriama 1 Lygiui:

- Nuolatinis gebėjimas visiškai padengti nuostolius siekiant užtikrinti veiklos tęstinumą bei likvidacijos atveju;
- Didžiausia subordinacija.

Lentelėje žemiau pateikiama nuosavų lėšų sudėtis 2021 ir 2020 metais (detalus paskaidymas pagal tinkamumą dengti mokumo kapitalo ir minimalaus kapitalo poreikius pateiktas Priedo 1 s.23 formoje).

Nuosavos lėšos 2020 (pateikta tūkstančiais)	Iš viso	1 lygis – neapriboti elementai	1 lygis – apriboti elementai	2 lygis	3 lygis
Paprastasis akcinis kapitalas (neatskaičius savų akcijų)	18 800	18 800			
Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu	30 400	30 400			
Suderinimo rezervas	15 328	23 095			
Subordinuoti įsipareigojimai	7 500		7 500		
Suma, lygi grynojo atidėtųjų mokesčių turto vertei	431				431
Iš viso pagrindinių nuosavų lėšų po atskaitymų	72 459	64 528	7 500		431

Nuosavos lėšos 2020 (pateikta tūkstančiais)	Iš viso	1 lygis – neapriboti elementai	1 lygis – apriboti elementai	2 lygis	3 lygis
Paprastasis akcinis kapitalas (neatskaičius savų akcijų)	18 800	18 800			
Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu	30 400	30 400			
Suderinimo rezervas	23 095	23 095			
Subordinuoti įsipareigojimai	7 500		7 500		
Suma, lygi grynojo atidėtųjų mokesčių turto vertei	650				650
Iš viso pagrindinių nuosavų lėšų po atskaitymų	80 445	72 295	7 500		650

Apribojimai

Skaičiuojant tinkamas nuosavas lėšas, kuriomis leidžiama dengti Mokumas 2 kapitalo reikalavimą ar Minimalaus kapitalo reikalavimą, atsižvelgiama į šiuos apribojimus:

- Mokumo kapitalo reikalavimas (SCR):
  - 1 Lygis + 2 Lygis + 3 Lygis > SCR
    - SCR turi būti padengtas 1 Lygio kapitalu bent 50%;
    - 3 Lygiokapitalas neviršija 15% SCR;
    - 2 Lygis + 3 Lygis neviršija 50% SCR;

- Minimalus kapitalo reikalavimas (MCR):
  - 1 Lygio + 2 Lygio pagrindinės nuosavos lėšos > MCR
    - MCR turi būti padengtas 1 Lygio kapitalu bent 80%;
    - 2 Lygios kapitalas apribotas 20% MCR.

1 Lygio apribotų elementų suma dengiant SCR negali viršyti 20% visos 1 Lygio elementų sumos.

Pagal šiuos apribojimus subordinuotos paskolos ir atidėtųjų mokesčių turto tinkamumas dengti SCR ir MCR yra ribojamas.

Atidėtojo mokesčio turtas

Atidėtojo mokesčio turtas priskyrimas 3 Lygio kapitalui ir 2021 m. pabaigoje sudarė 431 286 EUR. Atidėtojo mokesčio turtą iš sukauptų nuostolių 2021 m. pabaigoje sudarė 964 427 EUR. 2021 metais buvo panaudota 614 232 EUR atidėto pelno mokesčio turto apskaičiuojant pelno mokėstį Lietuvoje. Vadovaujantis Lietuvos įstatymais, mokesčių nuostoliai gali būti perkeltami neribotam laikui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra įvertinamas naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinuosius skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas atspindi mokestines pasekmes, kurių įmonė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ir padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

147 095 EUR skirtumas susidro dėl laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų Mokumas II vertės ir jų dydžių, naudojamų pelno mokesčio skaičiavimo tikslais susidaro dėl laikinųjų skirtumų.

Tikėtinas būsimų įmokų pelnas

Tiksliausias techninių atidėjinių įverčio suderinamas rezervas jau apima įsipareigojimus, viršijančio turto sumą, kuri atitinka tikėtiną būsimų įmokų pelną (skirtumas tarp techninių atidėjimų įskaitant ir išskiriant esamo verslo būsimas įmokas).

E.2 Mokumo kapitalo reikalavimas ir Minimalus kapitalo reikalavimas

Mokumo kapitalo reikalavimas apskaičiuojamas pagal standartinę formulę, kuri tinkamai atspindi Įmonės rizikos profilį. Detali informacija apie SCR pagal riziką pateikiama lentelėse.

Mokumo kapitalo reikalavimas – standartinę formulę taikančioms įmonėms (pateikta tūkstančiais)	Bruto mokumo kapitalo reikalavimas 2021	Bruto mokumo kapitalo reikalavimas 2020
Rinkos rizika	19 149	18 030
Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	7 854	6 545
Gyvybės draudimo veiklos rizika	181	186
Sveikatos draudimo veiklos rizika	2 668	2 611
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	27 349	26 904
Diversifikacija	-15 081	-14 140
Pagrindinio mokumo kapitalo reikalavimas	42 119	40 135
Operacinė rizika	5 402	4 530
Galimybė padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	-3 706	-4 298
Mokumo kapitalo reikalavimas	43 816	40 367

Įmonė naudojasi galimybe padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais Lietuvoje vykdomai veiklai (Latvijos ir Estijos mokesčių sistema neleidžia tokios galimybės), kuri sudaro 3 705 846 EUR.

Bendrovė taiko pereinamojo laikotarpio išimtį Europos ekonominės erdvės valstybių centrinės valdžios ir centrinių bankų pozicijoms, kurios išreikštos ir finansuojamos bet kurios Europos ekonominės erdvės valstybės ne nacionaline valiuta.

Kapitalo poreikio didėjimo priežastis – augančios verslo ir valdomo turto apimtys.

Plačiau – Priedo 1 s.25 ir s.28 formose.